

**A Földtudományok Osztálya és bizottságainak
beszámolója a 2014. évről**

Budapest, 2015. február 2.

Tartalom:

Tartalom	1. oldal
A földtudomány feladata	2. oldal
A Földtudományok Osztálya és bizottságai összefoglaló beszámolója a 2014. évről	3. oldal
A Földtudományok Osztálya beszámolója a 2014. évről	5. oldal
A Bányászati Tudományos Bizottság beszámolója a 2014. évről	21. oldal
A Földtani Tudományos Bizottság beszámolója a 2014. évről	33. oldal
A Geodéziai és Geoinformatikai Tudományos Bizottság beszámolója a 2014. évről	39. oldal
A Geofizikai Tudományos Bizottság beszámolója a 2014. évről	41. oldal
A Geokémiai, Ásvány- és Kőzettani Tudományos Bizottság beszámolója a 2014. évről	43. oldal
A Meteorológiai Tudományos Bizottság beszámolója a 2014. évről	46. oldal
A Paleontológiai Tudományos Bizottság beszámolója a 2014. évről	61. oldal
A Társadalom-földrajzi Tudományos Bizottság beszámolója a 2014. évről	65. oldal
A Természetföldrajzi Tudományos Bizottság beszámolója a 2014. évről	68. oldal
A Földtudományi Doktori Bizottság beszámolója a 2014. évről	72. oldal
A Hidrológiai Osztályközi Állandó Bizottság beszámolója a 2014. évről	74. oldal

A földtudomány feladata

A földtudomány a Föld alakját, erőtereit, felépítését, fejlődését, méreteit, térbeli tájékozását, a bolygó belsejében, felszínén és külső öveiben lejátszódó folyamatokat és ezek kölcsönhatásait vizsgálja, modellezi és jelzi előre. Ezen belül nagy figyelmet szentel az élő és élettelen földi szférák közötti kapcsolatok feltárásának. Jellemzője az időbeliség és térbeliség. A földtudomány célja megérteni a teljes földi rendszer múlt-, jelen- és jövőbeli viselkedését. Fontos integráló szerepe van nemcsak a társadalomtudományi, valamint az élő és élettelen természettudományi területek között, hanem egyben a fizika, kémia és biológia módszereinek alkalmazása révén az egész Föld és emberiség történetének, jelenének és várható fejlődési irányainak kutatásában is. Feladata a magyar földnek és a hazai környezet állapotának felmérése, értékelése, a tendenciák kimutatása és az eredmények közzététele.

A földtudomány nélkülözhetetlen a kormányzati döntésekhez szükséges alapinformációk megalkotásához is. Ilyenek többek között, az energiatermeléssel, nyersanyag-ellátottsággal, időjárási hatásokkal, vízügyi döntésekkel, természeti veszélyforrások elleni védelemmel, az életminőség javításával és a környezetvédelmi kérdésekkel kapcsolatos döntések is. Fontos tevékenységet fejtenek ki az egyes tudományterületek a természeti adottságaink védelme, turisztikai célú hasznosítása, műemlékvédelmi-, illetve helyreállítási munkálatok terén is, amelyek jelentős hatással vannak az ország gazdasági teljesítőképeségére.

*(Pantó György – Ádám J. – Mészáros E.: Földtudomány
In: Glatz Ferenc (szerk.): Tudománypolitika Magyarországon II. A diszciplínák művelése.
2002 Budapest, MTA)*

ÖSSZEFOGLALÓ

a Földtudományok Osztálya és bizottságainak 2014. évi munkájáról

A Földtudományok Osztálya 2014. végén 773 köztestületi tagot fog össze. A földtudományi köztestületi tagok közül 175 fő kandidátus, 448 fő PhD, 125 fő a tudomány doktora, illetve az MTA doktora, 5 fő az MTA levelező tagja és 20 fő az MTA rendes tagja. Az osztály hazai akademikusainak száma Kapolyi László, az MTA rendes tagja 2014. november 28-i elhunytá követéztében csökkent, a tiszteleti és külső tagok létszáma (23 és 10 fő) nem változott. 2014-ben a köztestületi tagok létszáma 31 fővel gyarapodott, ami a 2013-as adathoz képest örvendetes, mintegy 50%-os emelkedést mutat.

Az osztály havi rendszerességgel - május, július és augusztus kivételével - tart osztályüléseket. Figyelemmel kíséri, segíti és értékeli az osztály területére eső tudományos tevékenységet, állást foglal tudományos, tudománypolitikai, tudományszervezési kérdésekbén, véleményt nyilvánít akadémiai kutatóintézetek és az MTA által támogatott kutatócsoportok tevékenységéről. Az osztály területén az MTA Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont összefogásával három akadémiai kutatóintézet (Földrajztudományi Intézet, Geodéziai és Geofizikai Intézet, valamint a Földtani és Geokémiai Intézet) és több MTA támogatású kutatócsoport működik. Az osztály segíti és figyelemmel kíséri a Magyar Földrajzi Társaság tevékenységét is, a Magyarhoni Földtani Társulattal szerződés szabályozta módon működik együtt.

Az osztály testületi feladatait tudományos bizottsági hálózat segítségével látja el: a sokszínű földtudomány művelését támogatja azzal, hogy felügyelete alatt kilenc tudományos bizottság és egy osztályközi állandó bizottság működik. A bizottságok többségének albizottságai is vannak, az albizottságok száma csaknem 30. Az osztály 2014-ben egységes eljárásrend szerint sikeresen bonyolította le a tudományos bizottsági választásokat.

Az osztály köztestületi feladatai között első helyen említhető a tudományos minősítési rendszer működtetése, melynek keretében az MTA doktora tudományos címre benyújtott pályázatok elbírálásában 18 tagú külön doktori bizottság működik közre. Az elmúlt évben az osztály a bizottság bevonásával négy doktori pályázattal foglalkozott, 2014-ben öt földtudományi szakember nyerte el az MTA doktora tudományos címet.

Az osztály 2014-ben is állást foglalt a hozzá küldött anyagokkal (pl. felsőoktatási koncepció) kapcsolatban, személyi javaslatokat fogalmazott meg különböző állami- és akadémiai díjakra, kitüntetésekre, szakértőket jelölt különböző testületekbe (pl. Bolyai Ösztöndíj Kuratórium, OTKA), védnökséget vállalt különböző tudományos rendezvényeken.

Az osztály az év folyamán több kiemelt rendezvényt szervezett: februárban nagy érdeklődés mellett rendezte meg az MTA földtudományi intézetei és támogatott kutatócsoportjai immáron hagyományos tudományos ülését, amelyen a meghívott előadók beszámoltak a közelmúltbeli tudományos eredményekről, szerteágazó tevékenységükről. Az MTA közgyűléséhez kapcsolódóan főként a negyedidőszak kutatásának legfrissebb eredményei

nyertek nyilvánosságot, az előadók között nagy számban képviseltették magukat az INQUA Magyar Nemzeti Bizottsághoz köthető kutatók. Novemberben sikerrel zajlott le Magyarország első részletes térképe elkészültének 500. évfordulója alkalmából szervezett tudományos ülés. A Magyar Tudomány ünnepéhez kapcsolódó előadóülés bemutatta, hogy az emberi fogyasztás - nyomában a jólét, a kényelem és a pazarlás - eddigi gyors növekedésének ára a hosszú időn át felhalmozódott természeti kincsek felélése és a környezet rombolása. Novemberben az osztály Meteorológiai Tudományos Bizottsága szervezte meg idén a klímaváltozásra és következményeire fókuszálva évek óta visszatérő nagy sikerű két napos előadóülését. A Földtani Tudományos Bizottság által kezdeményezett előadássorozat keretében idén a szén-, érc- és építőanyag-kutatások, valamint a hidrogeológia tudományos eredményeiből hallhattak az érdeklődők.

A 2014. évben az osztályülések keretein belül hat alkalommal került sor tudományos, illetve tudománypolitikai jellegű összefoglaló előadásra.

Az Akadémia közfeladatainak ellátása részeként az osztály a könyv- és folyóirat-kiadás támogatásában is részt vállal: 2014-ben az MTA Könyv- és Folyóirat-kiadó Bizottságának egyetértésével négy rangos, az adott szakterület központi publikációs fórumaként nyilvántartott folyóirat és öt könyv támogatására nyílt lehetőség több mint 7 millió Ft összértékben. Az osztály tagjai számos földtudományi szakmai folyóirat, periodika főszerkesztői, szerkesztői, vagy tagjai a szerkesztőbizottságoknak.

Az osztály tagjai külföldi szakmai útjainak és külföldi szakemberek hazai vendégfogadásának támogatásában is közreműködik: ennek keretében az osztály egyetértésével az Akadémia csaknem 2,2 millió Ft értékben támogatta az osztályhoz tartozó köztisztületi tagok nyolc külföldi utazását, valamint három külföldi vendégelőadó hazai tartózkodását.

A 2014. évben több osztályhoz tartozó tudományos személyiség részesült különféle állami, akadémiai és alapítványi díjakban: a március 15-i állami kitüntetések adományozása kapcsán a Magyar Érdemrend Tisztikereszt kitüntetésben részesült Gelencsér András, az MTA doktora és Závoti József, a műszaki tudomány doktora, valamint a Magyar Érdemrend Lovagkereszt kitüntetésben részesült Kordos László, a földtudomány doktora. Az augusztus 20-i állami ünnep kapcsán a Magyar Érdemrend Tisztikeresztjét vehette át Erdősi Ferenc, a földrajztudomány doktora, Haszpra László, az MTA doktora és Mindszenty Andrea, az MTA doktora. A Magyar Érdemrend Lovagkereszt polgári tagozat kitüntetését kapta Mélykúti Gábor, PhD. A 184. rendes közgyűlésen az Akadémiai Díjat Fodor László, az MTA doktora, az Eötvös József-koszorú díjat a Magyar Tudomány Ünnepe nyitórendezvényén Szederkényi Tibor, a földtudomány doktora vehette át.

Budapest, 2015. január 30.

Vörös Attila
osztályelnök

Bozó László
osztályelnök-helyettes

BESZÁMOLÓ
a Földtudományok Osztálya
2014. évi munkájáról

1. A tudományos osztály tisztségviselői:

Osztályelnök: Vörös Attila, az MTA rendes tagja

Osztályelnök-helyettes: Bozó László, az MTA rendes tagja

2. A tudományos osztály létszáma: 58 fő

Akadémikus: 25 fő

Nem akadémikus közgyűlési képviselő: 16 fő

Tanácskozási jogú tag: 13 fő

Állandó meghívott: 4 fő

3. A tudományos osztályhoz tartozó köztestületi tagok létszáma: 773 fő

Akadémikus: 25 fő

Tudomány- és az MTA doktora: 125 fő

Kandidátus: 175 fő

PhD: 448 fő

4. A tudományos osztályhoz tartozó tudományos, doktori és állandó bizottságok:

a. tudományos bizottságok:

1. Bányászati Tudományos Bizottság
2. Földtani Tudományos Bizottság
3. Geodéziai és Geoinformatikai Tudományos Bizottság
4. Geofizikai Tudományos Bizottság
5. Geokémiai, Ásvány- és Kőzettani Tudományos Bizottság
6. Meteorológiai Tudományos Bizottság
7. Paleontológiai Tudományos Bizottság
8. Társadalom-földrajzi Tudományos Bizottság
9. Természetföldrajzi Tudományos Bizottság

b. osztályközi tudományos bizottság:

–

c. doktori bizottságok:

Földtudományi Doktori Bizottság

d. állandó bizottság:

–

e. osztályközi állandó bizottság:

Hidrológiai Osztályközi Állandó Bizottság
(IV., V., VI., VII. és a VIII. osztállyal közös)

5. **A tudományos osztály területi munkája, ülései 2014-ben** (időpont, helyszín, napirend, határozatok):

2014. január 21. – MTA Székház, Elnöki Tanácsterem

Napirend:

1./ Az MTA CSFK Földrajztudományi Intézet működési tapasztalatai – értékelő helyzetelemzés

Előadó: Kocsis Károly, az MTA levelező tagja, az MTA CSFK FTI igazgatója

2./ Osztályelnöki tájékoztató

Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök

3./ Doktori ügyek

Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök

4./ Egyebek

Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök

2014. február 18. – MTA Székház, Elnöki Tanácsterem

Napirend:

1./ Az MTA CSFK Geodéziai és Geofizikai Intézet működési tapasztalatai – értékelő helyzetelemzés

Előadó: Wesztergom Viktor, a földtudomány kandidátusa, az MTA CSFK GGI igazgatója

2./ Osztályelnöki tájékoztató

Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök

3./ Doktori ügyek – Szakáll Sándor doktori ügye

Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök

4./ A 2013. évi bizottsági beszámolók és az osztálybeszámoló jóváhagyása

Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök

5./ A 2014. évi könyv- és folyóirat-pályázatra benyújtott pályázatok rangsorolása

Előterjesztő: Bozó László, az MTA rendes tagja, osztályelnök-helyettes

6./ Egyebek

Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök

2014. március 18. – MTA Székház, Elnöki Tanácsterem

Napirend:

- 1./ A Magyar Földtani és Geofizikai Intézet működési tapasztalatai – értékelő helyzetelemzés
Előadó: Fancsik Tamás, a műszaki tudomány kandidátusa, az MFGI igazgatója
- 2./ Osztályelnöki tájékoztató
Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök
- 3./ Doktori ügyek
Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök
- 4./ A Bolyai János Kutatási Ösztöndíj földtudományi kollégiumának megújítása
Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök
- 5./ Egyebek
Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök

2014. április 22. – MTA Székház, Elnöki Tanácsterem

Napirend:

- 1./ Osztályelnöki tájékoztató
Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök
- 2./ Az INQUA Magyar Nemzeti Bizottságának megújítása
Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök
- 3./ A Matematikai Tudományok Osztálya által a Doktori Szabályzat 45.§ (2) pontjára tett javaslat megvitatása
Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök
- 4./ Egyebek
Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök

Napirend:

- 1./ Osztályelnöki tájékoztató
Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök
- 2./ A tudományos bizottságok megújításának aktuális kérdései
Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök
- 3./ Tagdelegálás a Vezetői Kollégium Könyvtári Bizottságába és Szociális Bizottságába
Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök
- 4./ A 2015. évi Széchenyi-díjra és az Eötvös József-koszorúra beérkezett javaslatok elbírálása
Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök
- 5./ Egyebek
Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök

- 6./ Tisztújítás – az osztály szavazati jogú tagjainak zárt ülése
Előterjesztő: Szász Domokos, az MTA rendes tagja, az MTA alelnöke

2014. szeptember 23. – MTA Székház, Elnöki Tanácsterem

Napirend:

- 1./ A 2014. évi Szádeczky-Kardoss Elemér Díjak ünnepélyes átadása
Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök
- 2./ Tudományos előadás: Széntartalmú aeroszol részecskék légköri sugárzáselnyelése
Előadó: Gelencsér András, az MTA doktora
- 3./ Osztályelnöki tájékoztató
Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök
- 4./ Doktori ügyek: Szakáll Sándor doktori ügye
Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök
- 5./ Egyebek
Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök

2014. október 21. – MTA Székház, Elnöki Tanácsterem

Napirend:

- 1./ Tudományos előadás: Repedezett fluidum-rezervoárok az Alföld és a Dél-Dunántúl preneogén aljzatában
Előadó: M. Tóth Tivadar, az MTA doktora
- 2./ Osztályelnöki tájékoztató
Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök
- 3./ A tudományos bizottságok megújításának aktuális kérdései
Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök
- 4./ Doktori ügyek: Matyasovszky István és Ósi Attila doktori ügye
Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök
- 5./ Egyebek
Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök

2014. november 18. – MTA Székház, Elnöki Tanácsterem

Napirend:

1./ Tudományos előadás: A csapadékképződés numerikus modellezése

Előadó: Geresdi István, az MTA doktora

2./ Osztályelnöki tájékoztató

Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök

3./ A tudományos bizottságok megújításának aktuális kérdései

Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök

4./ Az akadémiai díjakra beérkezett javaslatok elbírálása

Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök

5./ Egyebek

Előterjesztő: Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök

2014. december 16. – MTA Székház, Elnöki Tanácsterem

Napirend:

1./ az MTA Földtudományok Osztálya akadémikusainak zárt ülése

6. A tudományos osztály 2014. évi legfontosabb rendezvényei rövid leírással (cím, időpont, helyszín, rövid szakmai értékelés, a program társadalmi hatásai, visszajelzések pl. sajtó, a látogatottsági adatok):

„Új eredmények a Magyar Tudományos Akadémia által támogatott földtudományi kutatások köréből”

A Magyar Tudományos Akadémia Földtudományok Osztálya és a Magyar Tudományos Akadémia földtudományi intézetei és támogatott kutatócsoportjai tudományos ülése.

Az ülés időpontja: 2014. február 12. (szerda) 10 óra

Helyszín: MTA Székház, Felolvasóterem (1051 Budapest, Széchenyi István tér 9. I. emelet)

Bevezető

Vörös Attila, az MTA rendes tagja, az MTA Földtudományok Osztálya elnöke

Neptunuszon túli égitestek a Herschel-űrtávcső után

Kiss Csaba PhD, tudományos főmunkatárs, MTA CSFK CSI

A 2011. évi oroszországi földrengés és utóregéseinek fészekparaméterei

Süle Bálint tudományos segédmunkatárs, MTA CSFK GGI

Weber Zoltán, a földtudomány kandidátusa, tudományos főmunkatárs, MTA CSFK GGI

A hazai ipari parkok térszerkezete és közlekedési kapcsolatrendszere

Kiss Éva, az MTA doktora, tudományos tanácsadó, MTA CSFK FTI

Tiner Tibor, a földrajztudomány kandidátusa, tudományos főmunkatárs, MTA CSFK FTI

Ciklikus nedvesítés-száritás hatása agyagásványokra, avagy miért kicsik az agyagásványok?

Németh Tibor PhD, tudományos főmunkatárs, MTA CSFK FGI

Fluidumok kutatásának, kitermelésének és hasznosításának komplex vizsgálata

Szűcs Péter, az MTA doktora, MTA–ME Műszaki Földtudományi Kutatócsoport

Vulkanológia a Kárpát-medencében – eredmények és lehetőségek

Harangi Szabolcs, az MTA doktora, MTA–ELTE Vulkanológiai Kutatócsoport

Biomassza-égetésből származó széntartalmú részecskék éghajlat-módosító hatása

Gelencsér András, az MTA doktora, MTA–PE Levegőkémiai Kutatócsoport

Az Antarktisz glaciális deformációjának numerikus modellezése

Molnár Gábor PhD, tudományos főmunkatárs, MTA–ELTE Geológiai, Geofizikai és

Űrtudományi Kutatócsoport

Kiss Dániel ELTE Geofizikai és Űrtudományi Tanszék

Biodiverzitás-történeti kutatások a Paleobiológiai Adatbázis alapján

Pálfy József, az MTA levelező tagja, kutatócsoport-vezető, MTA–MTM–ELTE Paleontológiai Kutatócsoport

Kocsis Tibor Ádám tudományos segédmunkatárs, MTA–MTM–ELTE Paleontológiai Kutatócsoport

Zárszó

Demény Attila, az MTA levelező tagja, igazgató, MTA CSFK FGI

A nagy érdeklődés mellett (kb. 100 fő) zajlott tudományos ülésen az MTA földtudományi intézetei és támogatott kutatócsoportjai meghívott előadói számoltak be a közelmúlthoz kapcsolódó tudományos eredményekről, bemutatva a támogatott intézmények sokrétű tevékenységét. A hagyományos februári rendezvény szervezőmunkáit ebben az évben is Demény Attila, az MTA levelező tagja vállalta magára.

„PAGES (PAST GLOBAL CHANGES) 2014: Klímakutatás a földtörténeti múlttól a várható éghajlat modellezéséig”

A Magyar Tudományos Akadémia Földtudományok Osztálya és az INQUA Magyar Nemzeti Bizottsága tudományos ülése.

Az ülés időpontja: 2014. május 7. (szerda) 10 óra

Helyszín: MTA Székház, Felolvasóterem (1051 Budapest, Széchenyi István tér 9. I. emelet)

Az ülés elnöke:

Demény Attila, az MTA levelező tagja

Megnyitó

Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök

A klímaviszonyok hatása a dunántúli-középhegységi triász üledékképződési környezetek változására

Budai Tamás, az MTA doktora, Haas János, a földtudomány doktora, Raucsik Béla, PhD

A sztyeppút tízmillió éve: klíma, környezet, vándorlás és népvándorlás

Kordos László, a földtudomány doktora

Az utolsó glaciális környezetváltozásainak nyoma a löszökben

Horváth Erzsébet, PhD, Novotny Ágnes, PhD, Barta Gabriella, Bradák Balázs, PhD, Kiss Klaudia

A Kárpát-medence paleoklimatológiai viszonyainak változása az utolsó 50 ezer év során – összehasonlító jellegű multiproxy adatok alapján

Süsmegi Pál, az MTA doktora, Molnár Dávid, Náfrádi Katalin, PhD, Gulyás Sándor, PhD, Bodor Elvira, Törőcsik Tünde, Sávai Szilvia, Szelepcsényi Zoltán, Molnár Mihály, PhD

A würm eljegesedés maximumának vegetációja és klímája a Kárpáti régióban: klímamodell, ökoszisztéma-modell és proxyeredmények összevetése

Magyari Enikő, PhD, Petr Kunes, PhD, Norbert Kübl, PhD

Csapadékvíz-összetételek a múltból cseppkövek fluidumzárvány-vizsgálata alapján

Demény Attila, az MTA levelező tagja, Czuppon György, PhD

Az éghajlat-modellezés módszerei és eredményei térségünkre

Bartholy Judit, az MTA doktora, Pongrácz Rita, PhD

Mikor zárult le a kis jégkorszak, és mikor kezdődött a jelenkori felmelegedés Magyarországon?

Rácz Lajos, az MTA doktora

Ugrás a jövőbe: Az éghajlatváltozás, mint modellezési probléma

Szépszó Gabriella

Antarktiszi jégfuratokból nyert éves felbontású stabil oxigén- és hidrogénizotóp-idősorok térstatisztikai kiértékelése és a csapadék forrásrégiójára vonatkozó következtetések

Hatvani István Gábor, PhD, Kern Zoltán, PhD

Az elmúlt 500 év súlyos tavaszi fagyeseeményei a kárpáti erdőhatár zónában cirbolyafenyők fagygyűrűi alapján

Árvai Máttyás, Ionel Popa, PhD, Kern Zoltán, PhD

A szaharai por lehetséges szerepe európai (paleo)talajok képződésében

Varga György, PhD, Újvári Gábor, PhD, Kovács János, PhD, Bradák Balázs, PhD, Szeberényi József, PhD

Előrelépések a dunaszekcsői löszszelvény AMS ¹⁴C és OSL-IRSL alapú korolásánál: úton az ezer éves skalájú öskörnyezeti események időbeliségének jobb megismeréséhez az elmúlt 50 ezer évre
Újvári Gábor, PhD, Molnár Mihály, PhD, Novotny, Ágnes PhD, Kovács János, PhD

Tiszazugi homokfeltárások tanúságai
Gábris Gyula, az MTA doktora, Novotny Ágnes, PhD

Pleisztocén–kora holocén szélklíma a Kárpát-medencében és északnyugati előterében
*Sebe Krisztina, PhD, Csillag Gábor, PhD, Ruszkiczay-Rüdiger Zsófia, PhD,
Thamóné Bozsó Edit, PhD, Fodor László, az MTA doktora, Reinhard Roetzel, PhD, Markus
Fiebig, PhD, Christopher Lüthgens, PhD*

Holocén nyári hőmérséklet-változások árvaszűnyogok alapján a Déli-Kárpátokban (Reteyát-hegység, Románia)
*Tóth Mónika, PhD, Magyar Enikő, PhD, Buczkó Krisztina, PhD, Braun Mihály, PhD,
Kostas Panagiotopoulos, PhD, Oliver Heiri, PhD*

Kovaalga-alapú vízszint-rekonstrukciók Európában
Buczkó Krisztina, PhD

Zárszó
Demény Attila, az MTA levelező tagja

A teltház mellett, kb. 120 fő részvételével megrendezett tudományos ülésen főként a negyedidőszak kutatásának legfrissebb eredményei nyertek nyilvánosságot. Az ún. közgyűlési osztályrendezvényen az előadók között nagy számban képviseltették magukat a revitalizáció előtt álló INQUA Magyar Nemzeti Bizottsághoz köthető kutatók, a színvonalas rendezvény koordinálását Demény Attila, az MTA levelező tagja végezte.

„A szén-, az érc- és az építőanyag-kutatások nemzetközi tendenciái, hazai helyzete”

A Magyar Tudományos Akadémia Földtudományok Osztálya és a Földtani Tudományos Bizottság tudományos ülése.

Az ülés időpontja: 2014. június 11. (szerda) 10.00 óra
Helyszín: MTA Székház, Felolvasóterem (1051 Budapest, Széchenyi István tér 9. I. emelet)

Megnyitó
Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök

Bevezető gondolatok
Haas János, földtudomány doktora, az MTA FTB elnöke

A köszönhasznosítás lehetőségei

Hámorné Vidó Mária, PhD

Tisztaszen technológiák – mítosz és valóság

Kalmár István, dr. univ.

A múltból a jövőbe - stratégiai érces nyersanyagok kutatása a Miskolci Egyetem CRITICEL programja keretében

Földessy János, a földtudomány kandidátusa

Gombkötő Imre, PhD

Stratégiai fémek melléktermékként – az úrkúti karbonátos mangánérc nyomelemeinek elővizsgálata ásványtani, geokémiai szempontból

Zajzon Norbert, PhD

Horváth Attila

Vigh Tamás, PhD

Kőbányászat és kőfeldolgozás XXI. századi csúcstechnológiával

Török Ákos, az MTA doktora

Zárszó

Haas János, földtudomány doktora, az MTA FTB elnöke

„A földtani tudományos kutatások nemzetközi és hazai helyzete” előadássorozat keretében a Földtani Tudományos Bizottság és a Földtudományok Osztálya által szervezett sikeres előadóülésen kb. 100 érdeklődő vett részt, amely a színvonalas előadások mellett mindenekelőtt Haas János, az MTA doktora és Cserny Tibor PhD szervező munkájának volt köszönhető.

„A hidrogeológiai kutatások nemzetközi tendenciái és hazai helyzete”

A Magyar Tudományos Akadémia Földtudományok Osztálya és a Földtani Tudományos Bizottság tudományos ülése.

Az ülés időpontja: 2014. október 8. (szerda) 10.00 óra

Helyszín: MTA Székház, Felolvasóterem (1051 Budapest, Széchenyi István tér 9. I. emelet)

Megnyitó

Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök

Bevezető gondolatok

Haas János, a földtudomány doktora, az MTA FTB elnöke

A hidrogeológia nemzetközi helyzete, kutatási távlatai

Szócs Teodóra, PhD

A hidrogeológia kihívásai a Kárpát-medencében

Szűcs Péter, az MTA doktora

Székelly Ferenc, az MTA doktora
Felszínalatti vízáramlások és hatásaik termálforrások környezetében
Szónyi Judit, PhD

A hidrogeológia szerepe a hőhasznosításban
Kovács Balázs, PhD
Szanyi János, PhD

Karsztos víztartók hidrodinamikai viselkedése
Kovács Attila, PhD

Termálvizek a Pannon-medencében, értékelések határok nélkül
Tóth György

Zárszó
Székelly Ferenc, az MTA doktora

„A földtani tudományos kutatások nemzetközi és hazai helyzete” előadássorozat részét képező, ez alkalommal a hidrogeológiai kutatásokkal foglalkozó rendezvény a júniusához hasonló létszámban mozzgatott meg - a legnagyobb számban a fiatal korosztályhoz tartozó – érdeklődőket.

**„A jólét ára: a természeti-társadalmi erőforrások
a jövő kihívásai és kockázatai tükrében”**

A Magyar Tudományos Akadémia Földtudományok Osztálya tudományos ülése.

Az ülés időpontja: 2014. november 5. (szerda) 10.00 óra
Helyszín: MTA Székház, Nagyterem (1051 Budapest, Széchenyi István tér 9. II. emelet)

Megnyitó gondolatok
Bozó László, az MTA rendes tagja, osztályelnök-helyettes

Energia- és nyersanyagkincs, édesvíz, talaj, környezet
Szarka László Csaba, az MTA levelező tagja

Klímaváltozás - bizonytalanságok, jövőbeli tendenciák
Bartboly Judit, az MTA doktora, Pongrácz Rita, PhD

A jövőlátó tudomány kérdőjelei: az éghajlatváltozás tudás-vitáinak feltérképezése
Jankó Ferenc, PhD

A nemzetközi munkaerőmozgás földrajzi kihívásai
Kovács Zoltán, az MTA doktora

Zárszó
Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök

A természeti erőforrásaink végeessége és a növekvő felhasználás ellentmondásai napjaink egyik legfontosabb globális társadalmi kihívását jelentik. Az emberi fogyasztás - nyomában a jólét, a kényelem és a pazarlás - eddigi gyors növekedésének ára a hosszú időn át felhalmozódott természeti kincsek felélése és a környezet rombolása.

Az előadások bemutatják a Föld-rendszer és az emberi tevékenység kölcsönhatásainak összetett folyamatait, beleértve a klímaváltozás és az ezzel kapcsolatos tudás-viták problémakörét is. Ismertetik a legújabb klímamodelllezési eredményeket, különös tekintettel az időjárási szélsőségek gyakoriságának és intenzitásának a jövőben várható változására, és az ezekhez történő alkalmazkodás szükségességére. Tárgyalják az éghajlatváltozással kapcsolatos tudás formálódásának részben földrajzi feltételeit és tényezőit. Új kihívás a munkaerőmozgás átalakulása is: folyamatosan nő az agyelszívás (brain drain) jelentősége, illetve az uniós csatlakozás óta több százezer magyar munkavállaló hagyta el az országot hosszabb-rövidebb időre. Megváltozott az országon belüli munkaerőmozgás korábbi területi szerkezete.

A Magyar Tudomány Ünnepehez kapcsolódóan rendezett előadóülés kb. 90 fő érdeklődése mellett zajlott le, a rendezvény sikere Bozó László, az MTA rendes tagja szervezőmunkáját dicséri.

„Emlékezés Lázár deák térképének 500 éves évfordulója alkalmából”

A Magyar Tudományos Akadémia Földtudományok Osztálya, a Filozófiai és Történettudományok Osztálya, a Magyar Földmérési, Térképészeti és Távérzékelési Társaság, valamint az Eötvös Loránd Tudományegyetem Térképtudományi és Geoinformatikai Tanszéke tudományos ülése.

Az ülés időpontja: 2014. november 12. (szerda) 14.00 óra

Helyszín: MTA Székház, Kisterem (1051 Budapest, Széchenyi István tér 9. II. emelet)

Bevezető gondolatok

Klinghammer István, az MTA rendes tagja

Amit ma Lázár térképéről tudhatunk

Plibál Katalin, PhD

Földmérő és csillagászati műszerek a 15. és 16. század fordulóján

Bartha Lajos

Tilemann Stella koncepciója Germania felmérésére és leírására

Pápay Gyula, az MTA külső tagja

Lázár korának Magyarországja

Tringli István, PhD

Zárszó

Klinghammer István, az MTA rendes tagja

2014-ben volt 500 éve, hogy Lázár deák, Bakócz Tamás esztergomi érsek titkára elkészítette Magyarország első részletes, mintegy 1500 helynevet és más földrajzi nevet tartalmazó térképét, a Tabula Hungariae-t. A török elől menekítve Bajorországba került, a térképkiadó Georg Tanstatterhez. A fametszetről a térképeket Ingolstadtban nyomták 1528-ban. Ennek a térképnek a Nemzeti Könyvtárban őrzött egyetlen eredeti példányát az UNESCO 2007-ben felvette a világ dokumentumokban őrzött örökségeinek listájára. Ennek a jeles dokumentumnak évfordulójához kapcsolódóan jeles szakemberek - térképészek, térképtörténészek, történészek - bevonásával szervezett tisztelő konferenciát Klinghammer István, az MTA rendes tagja.

**„Klímaváltozás és következményei: a globális folyamatoktól a lokális hatásokig
(40. Meteorológiai Tudományos Napok)”**

Az ülés időpontja: 2014. november 20-21. (csütörtök-péntek) 9.30 óra

Helyszín: MTA Székház, Nagyterem (1051 Budapest, Széchenyi István tér 9. II. emelet)

Nemzetközi kitekintés, IPCC, hazai tendenciák

Levezető elnök: Major György, az MTA rendes tagja

Megnyitó

V. Németh Zsolt államtitkár (FM), Lukács Ákos főosztályvezető (NFM)

Key findings of the new IPCC Report

Dr. Renate Christ

IPCC AR5 – tények és jövőkép

Bartholy Judit, az MTA doktora, Pongrácz Rita, PhD

Reprezentatív adatbázisok előállítása klimatológiai vizsgálatokhoz, detektált hazai változások, kitekintéssel a Kárpát-régióra

Szentimrey Tamás, dr. univ, Lakatos Mónika, PhD, Bihari Zita

Az Országos Meteorológiai Szolgálat klímamodellezői tevékenysége

Szépszó Gabriella, Krüzselyi Ilona, Szabó Péter, Zsebeczki Gabriella

Regionális modellfuttatások és eredmények elemzése az ELTE Meteorológiai Tanszékén

Pongrácz Rita, PhD, Bartholy Judit, az MTA doktora, Pieczka Ildikó, PhD

Klímapolitika, klímaszolgáltatások, hatások, alkalmazkodás

Levezető elnök: Bozó László, az MTA rendes tagja

Globális éghajlatváltozás és nemzetközi együttműködés

Faragó Tibor, a földrajztudomány kandidátusa

A megújított Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia: a megelőzés és az alkalmazkodás hazai lehetőségei

Pálvölgyi Tamás, a földrajztudomány kandidátusa, Csete Mária, PhD Czira Tamás, PhD, Kajner Péter, Selmeczi Pál

Éghajlati információkkal a társadalom szolgálatában

Bihari Zita, Kovács Tamás, Lakatos Mónika, PhD, Szentimrey Tamás, dr. univ.

A jövőbeli éghajlati projekciók bizonytalanságai és kommunikációjuk

Szépszó Gabriella, Krüzselyi Ilona, Szabó Péter, Zsebeházi Gabriella

A klímaváltozás hatása a mezőgazdaságra

Anda Angéla, az MTA doktora

A klímaváltozás árvízi lefolyásra gyakorolt hatásának integrált modellalapú elemzése a Felső-Tisza vízgyűjtőjére

Szabó János Adolf, Réti Gábor, Bartholy Judit, az MTA doktora, Pongrácz Rita, PhD

A klímaváltozás hatása a gabonanövények minőségére, élelmiszer-biztonságra

Jolánkai Márton, az MTA doktora, Tarnawa Ákos, PhD, Horváth Csaba

A megújuló energiapotenciál Eger térségében a klímaváltozás tükrében

Mika János, az MTA doktora, Wantuchné Dobi Ildikó PhD, Nagy Zoltán, Pajtókné Tari Ilona, PhD

Hatások, alkalmazkodás

Levezető elnök: Haszpra László, az MTA doktora

A klímaváltozás hatása az erdőkre

Borovics Attila, PhD, Mátyás Csaba, az MTA rendes tagja

Elemzések a budapesti önkormányzatok városrehabilitációs, várostervezési programjaihoz

Bartholy Judit, az MTA doktora, Pongrácz Rita, PhD, Dezső Zsuzsanna, PhD

A klímaváltozás egészségi hatásai – az adaptáció fő célkitűzései

Páldy Anna, az orvostudomány kandidátusa, Bobvos János

Az éghajlatváltozás hatása a városi klímára és humánkomfortra

Unger János, az MTA doktora, Gál Tamás, PhD, Gulyás Ágnes, PhD

Klímamodell-eredményeken alapuló dinamikus városklimatológiai hatásvizsgálatok

Zsebeházi Gabriella, Krüzselyi Ilona, Szépszó Gabriella

A klímaváltozás ökológiai hatásai

Hufnágel Levente, PhD, Homoródi Réka

Klímaváltozás és katasztrófakockázat-értékelés – a SEE-RISK projekt tapasztalatai
Székelly Miklós, Horváth Anikó

A klímaváltozás hatása az építési szabványokra
Rózsás Árpád

Klímaváltozás megjelenése a szélmezőben
*Péliné Németh Csilla, Bartholy Judit, az MTA doktora, Pongrácz Rita, PhD,
Radics Kornélia, PhD*

A 2014-es Meteorológiai Tudományos Napok programja az éghajlatváltozás témakörével foglalkozott. Október végén jelent meg az IPCC ötödik értékelő jelentés összefoglaló kötete a klímaváltozás eddigi és várható alakulásáról, társadalmi-gazdasági hatásairól és a lehetséges válaszadási stratégiákról. Ez adott aktualitást a rendezvénynek, és egyben egy lehetőséget arra, hogy a nemzetközi kutatások eredményeinek fényében bemutathatóak legyen a múltbeli és jövőben várható regionális változások és a legújabb hazai eredmények ezen a téren.

A program kitért a klímapolitika terén tett nemzetközi és hazai lépésekre, valamint a jövőbeli változások bizonytalanságának kommunikációjára is. A klímaváltozás hidrológiai és mezőgazdasági vonatkozásaival, az élelmiszerbiztonsággal, az erdőkre, az állatvilágra, a városi klímára, az emberi egészségre és a katasztrófa kockázatra gyakorolt hatásokkal is több előadás foglalkozott. A rendezvény teret adott a klímaváltozás hatásaival foglalkozó kutatók és az éghajlati információkat előállító kutatók közötti párbeszédre.

A Meteorológiai Tudományos Bizottság szervezésében zajló, évek óta visszatérő nagy sikerű osztályrendezvényen az első napon kb. 220 fő, a másodikon kb. 150 fő érdeklődő vett részt. A szervezés terén Haszpra László, az MTA doktora és Weidinger Tamás, a földrajztudomány kandidátusa végzett kiemelkedő munkát.

7. A tudományos osztály díjai: (2014. évi díjak és nyertesek):

Szádeczky-Kardoss Elemér Díj – 2014.

A Dr. Szádeczky-Kardoss Elemérné, dr. Lengyel Júlia végrendelete alapján a Magyar Tudományos Akadémiára hagyott vagyon értékesítéséből származó, közérdekű kötelezettségvállalás keretében az OTP Bank Nyrt. folyószámláján kezelt összeg éves kamata képezi az évente előre meg nem határozott számban, a díjazott személyek számától függően változó összegben kiosztandó díj pénzügyi fedezetét.

A 2014 februárjában meghirdetett pályázatra 6 db pályamű érkezett be, amelyeket a kuratórium tagjai értékelték és három pályázót díjazásra javasoltak. Ezek közül kettő geokémiai-szedimentológiai (Újvári Gábor, Varga György), egy társadalom-földrajzi (Tóth Géza) tematikájú. A kuratórium döntése alapján 2014-ben „*Szádeczky-Kardoss Elemér Díj*”-ban részesülnek (ABC sorrendben):

- Tóth Géza – Az elérhetőség és alkalmazása a regionális vizsgálatokban (*szerzőtársak: Guzmics Tibor, Szabó Csaba, Jean Dubessy, Robert J. Bodnar, Hidas Károly, Kitti Ratter*);

- Újvári Gábor - Towards identifying the origin of metamorphic components in Austrian loess: insights from detrital rutile chemistry, thermometry and U-Pb geochronology (*szerzőtársak: Urs Klötzli, Franz Kraly, Theodoros Ntaflou*);
- Varga György - Analyses of Saharan dust intrusions into the Carpathian Basin (Central Europe) over the period of 1979-2011 (*szerzőtársak: Kovács János, Újvári Gábor*).

MOL Tudományos Díj – 2014.

A MOL Magyar Olaj- és Gázipari Nyilvánosan Működő Részvénytársaság közérdekű célú kötelezettségvállalása alapján létrejött MOL Tudományos Díjjal kapcsolatban a kuratóriumi tagok többsége azt az álláspontot fogalmazta meg, hogy a 2014-ben benyújtott pályázatok nem képviselnek olyan tudományos színvonalat, amelyet a kuratórium díjazásra alkalmasnak tudna minősíteni, ezért a Kuratórium a díj szakmai színvonalának megőrzése érdekében 2014-ben nem ad ki díjat.

8. A tudományos osztály tagjainak elismerései 2014-ben (díjak, kitüntetések):

A március 15-i állami kitüntetések adományozása kapcsán a Földtudományok Osztályának felterjesztése alapján a Magyar Érdemrend Tisztikereszt kitüntetésben részesült Gelencsér András, az MTA doktora, a Pannon Egyetem Mérnöki Karának dékánhelyettese, egyetemi tanár és Závoti József, a műszaki tudomány doktora, az MTA CSFK Geodéziai és Geofizikai Intézet tudományos tanácsadója, valamint a Magyar Érdemrend Lovagkereszt kitüntetésben részesült Kordos László, a földtudomány doktora a Nyugat-magyarországi Egyetem Természettudományi Karának egyetemi tanára.

Az augusztus 20-i állami ünnep kapcsán a következő földtudományi szakemberek (ABC sorrendben) részesültek kitüntetésben:

- A közlekedés- és kommunikáció-földrajz területén végzett több évtizedes, iskolateremtő kutatói, oktatói és szakértői tevékenységéért a Magyar Érdemrend Tisztikeresztjét vehette át Erdősi Ferenc, a földrajztudomány doktora, a Pécsi Tudományegyetem professor emeritusa;
- Haszpra László, az MTA doktora, az ELTE TTK Földrajz- és Földtudományi Intézet Meteorológiai Tanszékének címzetes egyetemi docense, az Országos Meteorológiai Szolgálat tudományos tanácsadója a Magyar Érdemrend Tisztikeresztjét vehette át a légszennyező anyagok terjedésének és kémiai átalakulásának vizsgálatában elért kimagasló eredményei, valamint oktatói és publikációs tevékenysége elismeréseként;
- Magas színvonalú munkájáért Magyar Érdemrend Lovagkereszt polgári tagozat kitüntetését vehette át Mélykúti Gábor, PhD a Nyugat-magyarországi Egyetem Geoinformatikai Karának egyetemi docense;
- A világ számos bauxitterülete, valamint a hazai lelőhelyek tanulmányozása, elméleti tudásának az ipari bauxitkutatásban való alkalmazása, valamint kiváló oktatói munkája elismeréseként a Magyar Érdemrend Tisztikeresztjét vehette át Mindszenty Andrea, az MTA doktora, az Eötvös Loránd Tudományegyetem Földrajz- és Földtudományi Intézet egyetemi tanára.

9. **Egyéb** (az előző pontokhoz nem sorolható, az osztály tagjaihoz, vagy köztestületi tagjaihoz köthető kiemelkedő tudományos siker, közfeladathoz kötődő kiemelkedő eredmény, a magyar tudományos élet szempontjából jelentős esemény):

Osztályülésen bemutatott megjelent kiadványok, könyvek (szerzők szerinti ABC sorrendben):

- Hably Lilla, az MTA doktora: „*Late Miocene Flora of Hungary*”, a *Geologica Hungarica* ser. *Paleontologica* monográfia sorozatban,
- Horn János szerkesztésében az *Életpályák* sorozat „*Földtudomány, energetika, kohászat*” alcímű záró kötete,
- Kázmér Miklós, az MTA doktora: Újraindult a Magyarhoni Földtani Társulat Általános Földtani Szakosztályának folyóirata, az „*Általános Földtani Szemle*”,
- Mindszenty Andrea, az MTA doktora: „*Budapest: Földtani értékek és az ember*”,
- Pápay József, az MTA rendes tagja: „*Exploitation of Unconventional Petroleum Accumulations*” .

10. **Rövid összefoglaló az osztály 2014. évi tevékenységéről:** külön dokumentumban

Budapest, 2015. január 30.

Vörös Attila
osztályelnök

Bozó László
osztályelnök-helyettes

BESZÁMOLÓ
a Bányászati Tudományos Bizottság
2014. évi munkájáról

1. A tudományos bizottság tisztségviselői:

Elnök: Takács Gábor, az MTA doktora (2014. november 14-ig), Kovács Ferenc, az MTA rendes tagja

Titkár: Bóhm József, a műszaki tudomány kandidátusa

2. A tudományos bizottság létszáma: 24 fő

Akadémikus: 4 fő

Tudomány- és az MTA doktora: 2 fő

Kandidátus: 7 fő

PhD: 11 fő

3. A tudományos bizottsághoz tartozó köztestületi tagok létszáma: 75 fő

Akadémikus: 4 fő

Tudomány- és az MTA doktora: 9 fő

Kandidátus: 25 fő

PhD: 37 fő

4. A bizottság al- és munkabizottságai a tisztségviselők feltüntetésével:

- Bányászati, Geotechnikai és Nyersanyagelőkészítési Albizottság
Elnök: Dr. Debreczeni Ákos, a műszaki tudomány kandidátusa
Titkár: Dr. Mucsi Gábor, PhD
- Geotermikus Albizottság
Elnök: Dr. Bobok Elemér, az MTA doktora
Titkár: Dr. Tóth Anikó, PhD
- Szénhidrogénipari Albizottság
Elnök: Dr. Tihanyi László, a műszaki tudomány kandidátusa
Titkár: Dr. Turzó Zoltán, PhD
- Bányászati Ergonómiai Albizottság
Elnök: Dr. Kardos Kálmán, PhD
Titkár: Dr. Varga József, dr. univ.

5. A bizottság ülései (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok stb.):

A Bányászati Tudományos Bizottság 2014-ben külön bizottsági ülést nem tartott, részben a bizottsági elnök tartós külföldi tartózkodása, ill. betegsége miatt. Október-novemberre tervezett ülést már nem hívtuk össze, tekintettel arra, hogy ebben az időszakban, már az új bizottsági tagok megválasztására és a BTB alakuló ülésére került sor.

6. **A bizottság albizottságainak ülései** (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok, stb.):

Bányászati, Geotechnikai és Nyersanyagelőkészítési Albizottság

2014 november 27. csütörtökön került megrendezésre az „Ökológiai szemlélet a szilárd települési hulladék hasznosításában” c. konferencia a Miskolci Akadémiai Bizottság Dísztermében. A rendezvény apropóját az adta, hogy hazánkban a jelenlegi 20-30 %-os üveg, műanyag és papír hulladék hasznosítási arányát 2035-re 80-90 %-ra kell növelnie. Mindez számos feladatot ad a jövő mérnökei számára! A megoldásra Európai Uniós források állnak majd rendelkezésre különböző operatív programok (OP) keretében. A rendezvény jó lehetőséget biztosított az illetékes Minisztérium, a területen dolgozó cégek és a kutatás – fejlesztés szakembereinek az eszmecserejére.

Geotermikus Albizottság

12. Geotermia Szakmai Nap - „Kutatás és Innováció a Geotermiában”

Részvétel és közreműködés a szakmai nap rendezésében, az előadások

2014. május 29. Budapest, MFGI Székház

Társ szervezés az MMK Geotermikus szakosztályával, a Magyar Termálenergia Társasággal és a Magyar Geotermális Egyesülettel

6 felkért előadó előadását követően szakmai vita lefolytatására is sor került.

Részvevők száma kb. 80 fő

13. Geotermia Szakmai Nap - „Földhő alapú település-fűtés hazánkban és Európában”

Részvétel és közreműködés a szakmai nap rendezésében, az előadások megtartásában

Szakmai-Tudományos ülés

2014. november 5. Budapest, MFGI Székház

Társ szervezés az MMK Geotermikus szakosztályával, a Magyar Termálenergia Társasággal és a Magyar Geotermális Egyesülettel

7 felkért előadó előadását követően szakmai vita lefolytatására is sor került.

Részvevők száma kb. 80 fő

Szénhidrogénipari Albizottság

Szakmai rendezvényeken részvétel, előadás tartása

2014. április 10-11.

28. microCAD Konferencia – Energiagazdálkodás Szekció

Szekció elnök: Dr. Tihanyi László egyetemi tanár

Előadók: közel 30 magyar és külföldi előadó, a szénhidrogénipar területéről

Helye: Miskolci Egyetem

Részvevők: magyar és külföldi doktoranduszok, fiatal kutatók, egyetemi hallgatók

2014. szeptember 19.

Szakmai továbbképzés

Előadók: Dr. Tihanyi László prof. emeritus

Dr. Szunyog István egyetemi docens

Helye: Debrecen TIGÁZ székház

Részvevők: a régió gázipari szakemberei

2014. október 27.

Szakmai továbbképzés

Előadók: Dr. Tihanyi László prof. emeritus és Dr. Szunyog István egyetemi docens

Helye: Nyíregyháza

Résztevők: a régió gázipari szakemberei

2014. november 12.

45. TŰKI Szeminárium

Előadók: Dr. Szunyog István egyetemi docens és Horánszky Beáta egyetemi tanársegéd

Helye: Dunaújváros

Résztevők: hazai szakemberek, kutatók, egyetemi hallgatók

2014. november 27.

Szakmai továbbképzés

Előadók: Dr. Tihanyi László prof. emeritus és Dr. Szunyog István egyetemi docens

Helye: Miskolc

Résztevők: a régió gázipari szakemberei

2014. május 5-6.

Szakmai napok

FGSZ Szakmai nap - A Földgázszállító Zrt. tevékenységének a bemutatása

Előadók: Bogoly Sándor osztályvezető FGSZ Zrt.

Körmendi Ferenc osztályvezető FGSZ Zrt.

Vucskics Károly Rendszerirányító Központ vezető

Chován Péter karbantartás vezető

Balla József mérésügyi vezető

Gellényi Zoltán igazgató

A rendezvény helye: Miskolci Egyetem

Résztevők: a ME Kőolaj és Földgáz Intézet oktatói, a szakirányú alap- és mesterképzésben résztvevő hallgatók

Tanulmányutak

2014. május 7.

A Földgázszállító Zrt. és a Magyar Földgáztároló Zrt. technológiai létesítményeinek a megtekintése

Előadók: Pető Zsolt kompresszorállomás vezető, Pósa Zoltán üzemvezető

Helye: Hajdúszoboszló

Résztevők: a ME Kőolaj és Földgáz Intézet oktatói, a szakirányú alap- és mesterképzésben résztvevő hallgatók

2014. szeptember 8-10.

Szakmai tanulmányút a Miskolci Egyetem olaj- és gázmérnöki hallgatói részére

Előadók: a fogadó társaságok vezető beosztású mérnökei

Helye: Szarvas (biogázüzem) – Városföld (kompresszorállomás) – Szeged (ÉGÁZ-DGÁZ tanpálya) - Algyő-Kardoskút (MOL Nyrt. létesítmények, mélyfúró berendezés)

Résztevők: a ME Kőolaj és Földgáz Intézet oktatói, a szakirányú alap- és mesterképzésben résztvevő hallgatók

2014. október 9.

ETE Szakmai nap

Előadók: Csallóközi Zoltán ETE elnökhelyettes

Molnár Gábor ügyvezető igazgató

Dr. Tihanyi László prof. emeritus

Lukácsi Péter ETE Gáz Szakosztály elnök

Kirilly Tamás Prímagáz üzemeltetési igazgató

A rendezvény helye: Miskolci Egyetem

Résztevők: a ME Kőolaj és Földgáz Intézet oktatói, a szakirányú alap- és mesterképzésben résztvevő hallgatók

Szénhidrogénipari Szakmai kerekasztal beszélgetések

2014. április 16-17.

Helye: XXII. Dunagáz Szakmai Nap, Visegrád

Résztevők: ipari szakemberek, a ME Kőolaj és Földgáz Intézet oktatói-kutatói

2014. szeptember 16-18.

Helye: XXX. NEMZETKÖZI OLAJ- ÉS GÁZIPARI KONFERENCIA, KIÁLLÍTÁS

Résztevők: ipari szakemberek, a ME Kőolaj és Földgáz Intézet oktatói-kutatói

2014. november 6-7.

Helye: 46. Gázkonferencia és Szakkiállítás, Siófok Hotel Azúr.

Résztevők: ipari szakemberek, a ME Kőolaj és Földgáz Intézet oktatói-kutatói

Bányászati Ergonómiai Albizottság

A 2014. évi munka vezérvonalát a bányászok (Márkushegy, Visonta) munkahelyi mérésekkel feltárt élettani elváltozásainak, valamint a kontroll-csoportnak a tényleges megbetegedésekre kiterjedő, az OEP-el közösen elvégzett elemzése képezte. Az Albizottság szűkebb körben (albizottsági vezetők és munkacsoport vezetők) két alkalommal ülésezett „A bányászok 1990-2010 évek közötti, az OEP-nél regisztrált megbetegedések, valamint a kontroll-csoport meghatározás és ezekre vonatkozó próba-számítások témakörében” 2014. január 30. és 2014. április 7.-én.

2014 nov. 27-én megtartott Albizottsági ülés témái:

- Tájékoztató a Bükkábrány-Visonta és Márkushegy bányászok, valamint a kontroll-csoport BNO-kódjai alapján az OEP-el végzett vizsgálatokról (EA.: Varga J.) készített előterjesztést.
- Közlemény tervezet a bányászok körében végzett fiziológiai méréseken alapuló szívfrekvencia (HRV)-paraméterek változásairól (Ea.: Varga J.) A vizsgálatok eredményeit, a foglalkozás-egészségügy területén való felhasználását segítő külföldi szakmai folyóiratokban -Scandinavian J. Work, Environment & Health és/vagy a Journal Occup Medizine folyóiratokban tervezik a cikk formájában megjelentetni.
- Egyéb (Az Albizottság az általa koordinált kutatások eredményeiről 2015. évben konferenciát kíván szervezni)

Az Albizottság 2014 évi közleményei

- Varga J., Porszász J., Nagy I., Szirtes L. AZ életkor és életjellemzők hatása a szívfrekvencia (HRV) paraméterek változásaira. Foglalkozás-egészségügy. 2014. 4. szám

- Varga J. Korszerű módszerek a munkavégzés közbeni igénybevétel megismerésére, az igénybevétel és a balesetek kapcsolata. Munkavédelem-biztonságtechnika. 2014/4
- Varga J., S. Kovacs, J. Porszasz, I. Nagy, L. Szirtes. Physiological measurements in the Hungarian mining industry. Complex stress and work-related physiological strain. SJWEH 411/14
- Vereckei E., Mester Á., A foglalkozással összefüggő mozgásszervi megbetegedések diagnosztikája. Foglalkozás-egészségügy. 2014. 2. szám.

7. **A bizottság 2014. évi legfontosabb rendezvényei rövid leírással (cím, időpont, helyszín, szakmai értékelés, visszajelzések):**

„VI. Észak-Magyarországi Műszaki Értelmiség Napja” - Szakmai tudományos konferencia

Magyarország energetikai kérdéseiről

Időpont: 2014. június 30. hétfő

Helyszín: Miskolc, MAB Székház, nagyterem

Részvevők száma: kb. 60 fő

Társzervezők: BAZ Megyei Mérnöki Kamara, Miskolci Egyetem, MTA Miskolci Területi Bizottsága

Program:

Megnyitó-Köszöntők:

Holló Csaba BAZ megyei Mérnöki Kamara elnöke

Dr. Roósz András egyetemi tanár az MTA rendes tagja

Barsiné Pataki Etelka MMK elnöke

Dr. Jármái Károly, egyetemi tanár, rektorhelyettes

Energiahordozók szerepe a magyarországi energiaellátásban, különös tekintettel a megújuló- és atomenergiára

Dr. Büki Gergely, egyetemi tanár

Szilárd energiahordozók szerepe a hazai energiastratégiában

Dr. Kovács Ferenc, egyetemi tanár az MTA rendes tagja

A szénhidrogének szerepe a magyarországi energiastartégiában

Dr. Lakatos István, egyetemi tanár az MTA rendes tagja

A földgáz szerepe a magyarországi energiaellátásban

Dr. Tihanyi László, egyetemi tanár

Zárszó

Gábor András MMK Energetikai tagozat elnöke

Az előadásokat a felkért hozzászólásokat követően élénk szakmai-tudományos vita követte.

„Ökológiai szemlélet a szilárd települési hulladék hasznosításában” - Szakmai tudományos konferencia

Időpont: 2014. november 27.

Helyszín: Miskolc, MAB Székház, nagyterem

Részvevők száma: kb. 80 fő

Program:

Megnyitó, Köszöntő

Dr. Földessy János, egyetemi tanár, elnök, MTA-MAB Bányászati, Föld és Környezettudományi szakbizottság

A hulladékhasznosítás jövője a 2012.évi hulladéktörvény tükrében

László Tibor, főosztályvezető-helyettes, Földművelésügyi Minisztérium, Környezetfejlesztési Főosztály

Feladatok a hulladékgazdálkodásban

Dr. Csőke Barnabás, egyetemi tanár, Miskolci Egyetem, Nyersanyagelőkészítési és Környezeti Eljárástechnikai Intézet

Tüzelőanyag előállítása szilárd települési hulladékból

Dr. Nagy Sándor, adjunktus, Miskolci Egyetem, Nyersanyagelőkészítési és Környezeti Eljárástechnikai Intézet

Alternatív tüzelőanyagok és termikus hasznosítása nagy tüzelő berendezésekkel

Puzder Tamás, ügyvezető, GEOSOL Kft

TSZH-ből származó műanyag hulladékok anyagában történő hasznosítása

Olasz László, vezérigazgató, REMAT Hulladékhasznosítási Zrt

A települési szilárd hulladék felhasználása a cementiparban

Dr. Szabó László, Cement tagozatvezető, CEMBETON

Az előadásokat élénk szakmai-tudományos vita követte.

8. A bizottság által adott díjak: –

9. A bizottság tagjainak elismerései (díjak, kitüntetések) 2014-ben: –

10. A bizottság 2014. évi kiadványai: –

11. Egyéb (az előző pontokhoz nem sorolható, a tudományos bizottság tagjaihoz v. köztestületi tagjaihoz kötődő kiemelkedő eredmény, esemény, javaslatok a bizottság további munkájára, javaslat a bizottsághoz tartozó köztestületi tagság képviselőjére és aktivizálására): –

Miskolc, 2015. január 23.

Takács Gábor s. k.
elnök

Bóhm József s. k.
titkár

Az alternatív energiaforrások felhasználása, az „energia-mix” javítása az elkövetkező években megkerülhetetlen. A gazdaságossági és műszaki-technikai megvalósíthatósági feltételeket figyelembe véve kell előnybe részesíteni a hazai forrásból származó, széndioxid kibocsátást nem, vagy csak kismértékben növelő energiaforrásokat, a nem fosszilis természeti erőforrásokon alapuló technológiákat.

A BTB véleménye, hogy a hazai villamos energia ellátásban az elkövetkező években az atomenergiának és a szénalapú villamos energiának kell meghatározó szerepet adni, mindaddig, amíg a fűtési energia és a napenergia közvetlen felhasználására nem nyílik lehetőség.

A gazdasági célkitűzések között kiemelten szereplő „munkahelyteremtés” igénye, csak abban az esetben valósítható meg, ha tervezetnél nagyobb mértékben támaszkodunk a nemzeti vagyont képező hazai természeti erőforrásainkra, azok felkutatására, kitermelésére és a leghatékonyabb hasznosításra.

A BTB stratégiai szempontból is kiemelten fontosnak tartja, a hazai energiaellátás biztosítása érdekében számba vehető természeti erőforrások (szén, lignit, nem konvencionális szénhidrogének, geotermikus energia, biomassa, stb.) hazai kutatásainak ismételt megindítását esetenként folytatását, a kapcsolódó műszaki-technikai, technológiai fejlesztések fokozottabb támogatását.

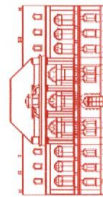
Szervezők:

B.-A.-Z. Megyei Mérnöki Kamara

Miskolci Egyetem

MTA Miskolci Területi Bizottság

Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Mérnöki Kamara
MTA Miskolci Területi Bizottság
Miskolci Egyetem

MEGHÍVÓ

A

VI. ÉSZAK-MAGYARORSZÁGI

MŰSZAKI

ÉRTELMISÉG

NAPJA

konferencia

Magyarország energetikai kérdéseiről

című rendezvényre, mely
2014. június 30-án hétfőn
10⁰⁰ – 13³⁰ óra között
a MTA Miskolci Területi Bizottsága
székházának (3530 Miskole, Erzsébet tér 3.)
disztermben kerül megrendezésre.

Program

2014. június 30. (hétfő)

10⁰⁰ Programismertető, köszöntő
Holló Csaba
(B.-A.-Z. Megyei Mérnöki
Kamara elnöke
Levezető elnök)

10⁰⁵ Köszöntők

Dr. Roósz András
MTA Miskolci Területi Bizottság
elnöke, az MTA rendes tagja
Barsiné Pataky Etelka
Magyar Mérnöki Kamara elnöke
Dr. Jármai Károly
Miskolci Egyetem Stratégiai
rektor helyettese

10³⁰ Bevezető előadás

Dr. Büki Gergely
nyugalmazott egyetemi tanár
*Energiahordozók szerepe a
magyarországi energiaellátásban,
különös tekintettel a megújuló- és az
atomenergiaira*

Előadások

11⁰⁰ **Dr. Kovács Ferenc**
egyetemi tanár,
az MTA rendes tagja
*Szilárd energiahordozók szerepe
a hazai energiastratégiában*

11²⁰ - 11⁴⁵ Kávészünet

11⁴⁵ **Dr. Lakatos István**
egyetemi tanár,
az MTA rendes tagja
*Szénhidrogének szerepe a
magyarországi energiastratégiában*

12¹⁵ **Dr. Tihanyi László**
egyetemi tanár
*A földgáz szerepe Európa
energiaellátásában*

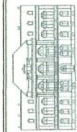
12⁴⁵ Kérdések, hozzászólások

13¹⁵ Zárszó
Gábor András
a Magyar Mérnöki Kamara
Energetikai Tagozatának
elnöke

Idézet a Nemzeti Energiastratégia, 2030
(Nemzeti Fejlesztési Minisztérium, 2012)
bevezetőjéből:

Egy nemzetállam energia szempontjából
biztonságos, amennyiben energiahordozók
és szolgáltatások olyan mértékben állnak
rendelkezésre, hogy a) a nemzet túlélése, b)
a jólét védelme, c) az ellátásból és használat-
ból eredő kockázatok minimalizálása bizto-
sítva legyen. Az energiabiztonság öt dimen-
ziója magába foglalja az energiaellátás, gaz-
daság, technológia, környezet, társadalom és
kultúra, valamint honvédelem dimenzióját.

A címlapon idézetek:
az MTA X. Földtudományok Osztálya
Bányászati Tudományos Bizottsága
állásfoglalásából (2013. június 20.)

Miskolci Egyetem, Műszaki Földtudományi Kar MTA Bányászati Tudományos Bizottsága
Nyersanyag-előkészítési és Környezeti MTA-MAB Bányászati, Föld és Környezettudományi
Eljárástechnikai Intézet szakbizottsága

BAZ Megyei Mérnöki Kamara, Környezetvédelmi Szakcsoport

*„Az embernek fel kell adnia hagyományos uralkodói gondolkodás módját és uralkodói magatartását, mely szerint felülvén a Világ trónjára, úgy véli, hogy az általa uralt és alakított Világ sorsáról, korlátlanul egyedül a saját igényei szerint dönthet.
A antropocentrikus Világot antropofób Világgá kell változtatnia”*

Prof. Dr. hc. mult. Dr. Heinz Brauer

„Az ember beavatkozhat a Világba, azonban nem mint valamennyi földi Élet Uralkodója, hanem mint Világ Partner - ereje, kreativitása (Homo faber) miatt felelős minden életért. Csak az ember képes a dinamikus változó világban valamennyi Élet egyensúlyát megőrizni.

Ez az alkotó ember kötelessége (Homo morales).”

Prof. Dr. hc. mult. Dr. Heinz Brauer

„Ökológiai szemlélet a szilárd települési hulladék hasznosításában”

Szakmai-tudományos konferencia

2014. november 27.

Miskolc, MAB Székház

A rendezvény szervezői:

A Miskolci Egyetem, Műszaki Földtudományi Kar,
Nyersanyagélőkészítési és Környezeti Eljárástechnikai Intézete
a MTA X. Földtudományi Osztály, Bányászati Tudományos Bizottsága
BTB Bányászati, Geotechnikai és Nyersanyagélőkészítési Albizottság
a MTA-MAB Bányászati, Föld-és Környezetudományi Szakbizottsága,
a BAZ Megyei Mérnöki Kamara Környezetvédelmi Szakcsoportja

Szakmai-Tudományos Konferencia

P R O G R A M J A

2014. november 27. csütörtök

10⁰⁰-13⁰⁰ Szakmai előadások

- **Megnyitó, Köszöntő**
DR. FÖLDESSY JÁNOS, egyetemi tanár, elnök
MTA-MAB Bányászati, Föld és Környezetudományi szakbizottság
- LÁSZLÓ TIBOR, főosztályvezető-helyettes
FÖLDMŰVELÉSÜGYI MINISZTERIUM, Környezetfejlesztési Főosztály
A hulladékhasznosítás jövője a 2012. évi hulladéktörvény tükrében
- DR. CSÖKE BARNABÁS, egyetemi tanár,
Miskolci Egyetem, Nyersanyagélőkészítési és Környezeti Eljárástechnikai Intézet
Feladatok a hulladékgazdálkodásban
- DR. NAGY SÁNDOR, adjunktus
Miskolci Egyetem, Nyersanyagélőkészítési és Környezeti Eljárástechnikai Intézet
Tüzelőanyag előállítása szilárd települési hulladékból

Kávészünet

- PUZDER TAMÁS, ügyvezető
GEOSOL Kft
Alternatív tüzelőanyagok és termikus hasznosítása nagyüzemelő berendezéssel
- OLASZ LÁSZLÓ, vezérigazgató
REMAT Hulladékhasznosítási Zrt
TSZH-ből származó műanyag hulladékok anyagában történő hasznosítása
- DR. SZABÓ LÁSZLÓ, Cement tagozatvezető
CEMBETON
A települési szilárd hulladék felhasználása a cementiparban

Tisztelettel meghívják

**Ökológiai szemlélet
a szilárd települési hulladék
hasznosításában**

szakmai-tudományos konferenciára.

A rendezvény időpontja: 2014. november 27.

A rendezvény helye:

a Miskolci Akadémiai Bizottság székháza

Miskolc Erzsébet tér 3.

A Magyar Mérnöki Kamara Geotermikus Szakosztálya (XII.), a Magyar Termálenergia Társaság és a Magyar Geotermális Egyesület közös Szakmai Napja

MEGHÍVÓ

KUTATÁS ÉS INNOVÁCIÓ A GEOTERMIÁBAN III.

címmel rendezendő szakmai napunkra hívjuk. Várjuk

2014. május 29-én

a Magyar Földtani és Geofizikai Intézet (MFGI) dísztermében.

(Budapest, Stefánia út 14. 2. em.)

Parkolni az épület környékén térítésmentesen lehet.

Program:

09.30 Regisztráció

10.00 Megnyitó

Előadások:

1. **Energetika a 21. században**
Előadó: **Livo László** Szakosztályunk titkára
2. **Magyarország geotermikus potenciálja kontra magyar hőenergia igény**
Előadó: **Prof. Dr. Bobok Elemér** egyetemi tanár, Miskolci Egyetem, Alapító Elnökünk
3. **A szegedi termál energia projekt bemutatása**
Előadó: **Dr. Kóbor Balázs** Magyar Termálenergia Társaság

Kávészünet, baráti beszélgetés

4. **Geotermikus gyorsítás Veresegyházon**
Előadó: **Szita Gábor** a Magyar Geotermális Egyesület Elnöke
5. **A mosonmagyaróvári geotermikus projekt**
Előadó: **Ádám László, Molnár Gábor** Mannvit Kft.
6. **Geotermikus oktatás, továbbképzés - nem csak magyarul!**
Előadó: **Dr. Tóth Anikó PhD** egyetemi docens, Miskolci Egyetem, Szakosztályunk Elnöke

Zárszó

A szakmai nap tervezetten 10⁰⁰-14⁰⁰-ig tart. Az előadások 15-20 perc időtartamúak.

A rendezvény MMK által akkreditált. A kredit igényét a regisztráció alkalmával kérjük jelezze!

Egyéb részletek a www.geotermia.lapunk.hu honlapunkon található.

A rendezvényre minden érdeklődőt szeretettel vár a

a rendezők

**A Magyar Mérnöki Kamara Geotermikus Szakosztálya (XIII.) és a
Magyar Földtani és Geofizikai Intézet közös Szakmai Napja**

MEGHÍVÓ

FÖLDHŐ ALAPÚ TELEPÜLÉS FŰTÉS HAZÁNKBAN ÉS EURÓPÁBAN

címmel rendezendő szakmai napunkra hívjuk, várjuk **2014. november 05-06-án.**

Megszokott gyakorlatunktól eltérően a Szakmai Nap rendezvényét egy szakmai kirándulással (november 06.) együtt ajánljuk.
A két napos konferencia első napja a Magyar Földtani és Geofizikai Intézet (MFGI) dísztermében kerül lebonyolításra.
(Budapest, Stefánia út 14. 2. em.)

Parkolni az épület környékén térítésmentesen lehet.

Program:

2014. november 05. (szerda)

09.30 - 10.00 Regisztráció

Megnyitó, köszöntők

Az Európai Unió által kezdeményezett GEO-DH projekt eredményeinek bemutatása.

(GEO-DH: A geotermikus alapú távfűtő rendszerek elősegítése Európában. Készítettek: MFGI Magyarország, EGEC EU, AGEO Szlovákia, ABCSO Bulgária, SDDE Szlovénia, CSAG Olaszország, AFPG Franciaország, GRONENERGI Dánia, Gemeente Heerlen Hollandia)

Előadások

A Geo-DH projekt célkitűzéseinek és eredményeinek összefoglalása

Előadó: **Nádor Annamária** Magyar Földtani és Geofizikai Intézet

Európa geotermikus távfűtési potenciáljának web-es térképi megjelenítése

Előadó: **Orosz László** Magyar Földtani és Geofizikai Intézet

Geotermikus projektek tervezése és a technológiák üzemeltetése

Előadó: **Kujbus Attila** Getermia Expressz Kft.

Geotermikus projektek kivitelezése

Előadó: **Bitay Endre** VIKUV Zrt.

Geotermikus energiatermelés a gyakorlatban

Előadó: **Ádám László** Mannvit Kft.

Zöld távhő - fókuszban a geotermia: tények, tapasztalatok, tervek

Előadó: **Orbán Tibor** Főtáv Zrt.

A geotermikus szakismeretek megszerzésének gyakorlata Magyarországon és az USA-ban

Előadó: **Dr. Tóth Anikó PhD** Miskolci Egyetem, MMK Geotermikus Szakosztály Elnöke

Büfébédéllel egybekötött kávészünet, baráti eszmecsere

A geotermikus távfűtés hazai helyzetképe és lehetőségei - kerekasztal beszélgetés

(Felkért hozzászólók: Szita Gábor Magyar Geotermális Egyesület, Kurunczi Mihály Magyar Termálenergia Társaság, Dr. Szanyi János Szegedi Egyetem, Döbrössy Iván Szentes Városi Szolgáltató Kft)

Zárszó

A szakmai nap tervezetten 10⁰⁰-15³⁰-ig tart. Az előadások 15-20 perc időtartamúak.

2014. november 06-án (csütörtök)

Szakmai kirándulás, melynek célja a PannErgy Kistokaji Hőközpont (Kistokaj, Pesti út ipartelep) megtekintése. Utazás 40 fős külön busszal az MFGI (Budapest, Stefánia út 14) épülete elől 8⁰⁰ órakor. Várható érkezés 15⁰⁰ ugyanoda. Vidéki kollégák saját gépkocsival.

Egyéb részletek a www.geotermia.lapunk.hu és a www.geodh.eu honlapon található.

A rendezvényre minden érdeklődőt szeretettel várnak a

a szervezők

BESZÁMOLÓ
a Földtani Tudományos Bizottság
2014. évi munkájáról

1. A tudományos bizottság tisztségviselői:

Elnök: Haas János, a földtudomány doktora

Titkár: Cserny Tibor, PhD

2. A tudományos bizottság létszáma: 21 fő

Akadémikus: 3 fő

Tudomány- és az MTA doktora: 10 fő

Kandidátus: – fő

PhD: 8 fő

3. A tudományos bizottsághoz tartozó köztestületi tagok létszáma: 81 fő

Akadémikus: 3 fő

Tudomány- és az MTA doktora: 17 fő

Kandidátus: 18 fő

PhD: 43 fő

4. A bizottság al- és munkabizottságai a tisztségviselők feltüntetésével:

- Rétegtani Albizottság (korábban: Magyar Rétegtani Bizottság, rövidítve MRB)

Elnök: Budai Tamás

Titkár: Gyalog László

Az Albizottság Munkabizottságai:

- Kvarter Munkabizottság elnök: Magyarai Árpád, titkár: Horváth Erzsébet
 - Neogén II. (Pannóniai) Munkabizottság elnök: Sztanó Orsolya, titkár: Csillag Gábor
 - Neogén I. Munkabizottság elnök: Selmeczi Ildikó, titkár: Szentpétery Ildikó
 - Oligocén Munkabizottság elnök: Nagymarosy András, titkár: Sztanó Orsolya
 - Eocén Munkabizottság elnök: Less György, titkár: Kericsmár Zsolt
 - Kréta Munkabizottság elnök: Knauer József, titkár: Görög Ágnes
 - Jura Munkabizottság elnök: Főzy István, titkár: Raucsik Béla
 - Triász Munkabizottság elnök: Budai Tamás, titkár: Piros Olga
 - Paleozoos Munkabizottság elnök: M. Tóth Tivadar, titkár: Raucsikné Varga Andrea
 - magmás munkacsoport: Pál-Molnár Elemér
 - Magmás Munkabizottság elnök: nincs, titkár: nincs
 - Riolitufa-munkacsoport: vezető nincs
- Szedimentológiai Albizottság
Elnök: Hips Kinga
Titkár: Sebe Krisztina
 - Hidrogeológiai Albizottság

Elnök: Székely Ferenc

Titkár: Szűcs Péter

- Geomatematikai Albizottság

Elnök: Geiger János

Titkár: Kovács József

5. **A bizottság ülései** (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok stb.):

- 2014. június 11., Budapest

Napirend:

1./ Rövid beszámoló az MTA májusi közgyűléséről

2./ „A szén-, az érc- és az építőanyag-kutatások nemzetközi tendenciái, hazai helyzete” című tudományos ülés tapasztalatai

3./ A 2014. őszi rendezvény („A hidrogeológiai tudományos kutatások nemzetközi és hazai helyzete”) előkészületeinek megbeszélése

4./ Egyebek

Határozat: A Bizottság jelenlévő tagjai egyhangúlag támogatták Hatvani István Gábor köztestületi tagfelvételi kérelmét.

- 2014. október 8., Budapest

Napirend:

1./ „A hidrogeológiai-kutatások nemzetközi tendenciái, hazai helyzete” című tudományos ülés tapasztalatai

2./ A 2015. évi akadémiai kitüntetésekre (Akadémiai Arany, Akadémiai Díj, Akadémiai Újságírói Díj) történő jelölések megbeszélése

3./ Egyebek

Határozat: Akadémiai Aranyéremre a Bizottság egyhangúlag támogatja a Paleontológiai Tudományos Bizottság javaslatát, Géczy Barnabás akadémikus jelölését.

Akadémiai Újságírói Díjra a Bizottság egyhangúlag támogatja a Földtudományi Osztály és a Műszaki Osztály közös jelöltjét, Horn Jánost.

Akadémiai Díjra a Bizottság javaslatot várunk október 14-ig írásban, elsősorban a Hidrogeológiai Albizottság részéről.

6. **A bizottság albizottságainak ülései** (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok, stb.):

Rétegtani Albizottság

A Rétegtani Albizottságnak (korábban: Magyar Rétegtani Bizottság), és albizottságainak 2014-ben nem volt ülése.

Szedimentológiai Albizottság

2014. október 3-4. Budai-hegység és Zsámbéki-medence

Két napos terepbejárás a MFT Általános földtani Szakosztályával közösen, témája a triász és eocén képződmények a Budai-hegységben és a Zsámbéki-medencében. Vezetők: Haas János, Budai Tamás, Magyarai Árpád; résztvevők: 27 fő.

2014. október 16. ELTE Helmut Weissert (Earth Sciences, ETH Zurich, Switzerland), az International Association of Sedimentologists kiemelt előadója tartott előadásokat pelágikus

üledékekről és a globális szénkörforgásról. Az előadásokhoz október 14-én és 15-én két terepbejárás kapcsolódott, Tatabánya mellett és a Mecsekben. Részvevők száma: 68 fő.

Geomatematikai Albizottság

2014.05.21-2014.05.23, Opatija

Az Albizottság a Magyarhoni Földtani Társulat Geomatematikai Szakosztályával, és a Horvát Földtani Társulat Geomatematikai Szakosztályával közösen rendezte meg a 6. Horvát-Magyar és a 17. Magyar Geomatematikai Konferenciát. A Konferencia (inkább szimpózium) aktív másfél napja alatt 34 előadás hangzott el. A regisztráltak száma 4 országból 52 fő volt.

A szimpózium témakörei felölelték a geostatistika és a geomatematika néhány elméleti vonatkozást. ezeken túlmenően jelentős teret kaptak a hidrogeológiai, medence-modellezési problémák és eredmények, továbbá számos előadás foglalkozott a környezettudományokban használt geomatematikai módszerek eredményeivel, azok értelmezésével. A konferencia publikációs formája kettős volt: (1) absztrakt (2) extended abstract.

2014. december 10. Gödöllő, Szent István Egyetem

A Szent István Egyetem alkalmazott matematikai „mini konferenciáján” 2014 decemberében hazai résztvevőkkel több albizottsági tag is részt vett. A konferencia célja elsősorban a környezettudományokban használt matematikai megközelítések és eredmények bemutatása volt. Az Albizottság részben a tagok személyes részvételével részben a tagok személyes kapcsolatrendszerének felhasználásával segítette a rendezvény munkáját.

Hidrogeológiai Albizottság

2014. június 23. Budapest

Téma: A hazai fürdőfejlesztés helyzete, gyógy- és hévíz készleteink értékelése

Program:

Vancsura Miklós: A gyógyfürdő, mint egészségügyi desztinációs menedzsment alapja.

Varsányi Irén: Alföldi hévizek geokémiai értékelése.

Szócs Teodóra: Gondolatok a hazai fürdőfejlesztés a hévizek kapcsán.

Határozat:

A résztvevők fontosnak tartják a Fürdőszövetség valamint a Hidrogeológiai Albizottság közötti szakmai kapcsolatok erősítését.

2014. december 16. Budapest

Téma: Tisztújítás, tervek a következő időszakra

Határozat:

Az Albizottság Székely Ferenc elnök és Szűcs Péter titkár 3 éves beszámolóját, majd lemondásukat jelenlegi tisztségükről elfogadta. Az ezt követően Cserny Tibor MTA FTB titkár irányításával történt titkos vezetőségválasztáson az Albizottság egy ellenszavazattal elnöknek újból Székely Ferencet, titkárnak ellenszavazat nélkül Szűcs Pétert választotta meg. A következő hároméves ciklusban Székely Ferenc az alábbi témakörök részletes megvitatását ajánlotta:

- Modern kúthidraulikai vizsgálatok
- A hazai karszt-hidrogeológiai kutatások legújabb eredményei
- Városi hidrogeológiai problémák áttekintése
- A hazai Vízyűjtő-gazdálkodási Terv keretében a felszín alatti vizeket érintő jelentős vízgazdálkodási kérdések áttekintése javaslattétel céljából

- Bányászati tevékenységgel érintett területek hidrogeológiai viszonyai
- Felszín alatti vizeket is érintő kármentesítési eljárások tapasztalatai

Javaslat történt a sorrend módosítására valamint a hidraulikus rétegrepesztés felszín alatti vizekre gyakorolt hatásainak megvitatására.

7. **A bizottság 2014. évi legfontosabb rendezvényei rövid leírással (cím, időpont, helyszín, szakmai értékelés, visszajelzések):**

- „A szén-, az érc- és az építőanyag-kutatások nemzetközi tendenciái, hazai helyzete” című tudományos ülés

Az ülés időpontja: 2014. június 11.

Helyszíne: MTA Székház, Felolvasóterem

Programja:

10.00 Megnyitó

Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök

10.05 Bevezető gondolatok

Haas János, földtudomány doktora, az MTA FTB elnöke

10.15 A kőszénhasznosítás lehetőségei

Hámorné Vidó Mária, PhD

10.35 Tisztaszen technológiák – mítosz és valóság

Kalmár István, dr. univ.

10.55 A múltból a jövőbe - stratégiai érces nyersanyagok kutatása a Miskolci Egyetem CRITICEL programja keretében

Földessy János, a földtudomány kandidátusa

Gombkötő Imre, PhD

11.15 Stratégiai fémek melléktermékként – az úrkúti karbonátos mangánérc nyomelemeinek elővizsgálata ásványtani, geokémiai szempontból

Zajzon Norbert, PhD

Horváth Attila

Vigh Tamás, PhD

11.35 Kőbányászat és kőfeldolgozás XXI. századi csúcstechnológiával

Török Ákos, az MTA doktora

11.55 Zárszó

Haas János, földtudomány doktora

A rendezvény értékelése: A Földtani Tudományos Bizottság nyilvános előadóülésének tárgya a szén-, az érc- és az építőanyag-kutatások nemzetközi tendenciái, hazai helyzetének áttekintése volt. Az ülésen kb. 60 fő vett részt. Az érintett szakterületeket bemutató átfogó előadások nagyon színvonalasak voltak, ugyanakkor rész kutatásokat a további, hasonló jellegű szaküléseken nem célszerű bemutatni. Az átfogó előadások témaköreinek egyetemi oktatásba történő jövőbeni integrálása hasznos lenne.

- „A hidrogeológiai-kutatások nemzetközi tendenciái és hazai helyzete” című tudományos ülés, Budapest

Az ülés időpontja: 2014. október 8.

Helyszíne: MTA Székház, Felolvasóterem

Programja:

10.00 Megnyitó

Vörös Attila, az MTA rendes tagja, osztályelnök

10.05 Bevezető gondolatok

Haas János, földtudomány doktora, az MTA FTB elnöke

Levezető elnök: Székely Ferenc, az MTA doktora, a MTA FTB

Hidrogeológiai Albizottságának elnöke

10.15 A hidrogeológia nemzetközi helyzete, kutatási távlatai

Szőcs Teodóra, PhD

10.35 A hidrogeológia kihívásai a Kárpát-medencében

Szűcs Péter, az MTA doktora

Székely Ferenc, az MTA doktora

10.55 Felszínalatti vízáramlások és hatásaik termálforrások környezetében

Szőnyi Judit, PhD

11.15 A hidrogeológia szerepe a hőhasznosításban

Kovács Balázs, PhD

Szanyi János, PhD

11.35 Karsztos víztartók hidrodinamikai viselkedése

Kovács Attila, PhD

11.55 Termálvizek a Pannon-medencében, értékelések határok nélkül

Tóth György

12.15 Zárszó

Székely Ferenc, az MTA doktora

A rendezvény értékelése: A nyilvános előadóülésének tárgya a hidrogeológiai-kutatások nemzetközi tendenciái, hazai helyzetének áttekintése volt. Az ülésen több mint 100 fő vett részt. A hidrogeológia szakterületét bemutató előadások magas tudományos szintűek és nagyon színvonalasak voltak. Javasolható az előadások rövid cikk formában történő megjelentetését szakmai lapban.

8. A bizottság által adott díjak:

A tudományos bizottság nem ad ki díjakat.

9. A bizottság tagjainak elismerései (díjak, kitüntetések) 2014-ben:

Fodor László Imre, az MTA doktora, a Bizottság tagja, Akadémiai díjat kapott.

Mindszenty Andrea, az MTA doktora, a Bizottság tagja, a „Magyar Érdemrend tiszti keresztje” kitüntetését kapott

10. A bizottság 2014. évi kiadványai:

Nem jelent meg kiadvány

11. Egyéb (az előző pontokhoz nem sorolható, a tudományos bizottság tagjaihoz v. köztestületi tagjaihoz kötődő kiemelkedő eredmény, esemény, javaslatok a bizottság további munkájára, javaslat a bizottsághoz tartozó köztestületi tagság képviselőjére és aktivizálására):

A Bizottság tagjai számos nemzetközi és hazai szervezet, valamint konferencia munkájában vettek részt. Ezek közül az alábbiakat érdemes megemlíteni:

- Az MRB állásfoglalása a Bükk Nemzeti Park Igazgatóság kérésére a működési területére eső 10 db földtani alapszelvény országos védelem alá helyezéséről.
- Előadás-kivonatok a Carpathian Balkan Geological Association (CBGA) 2014. évi Tiranai üléséről:

- Celarc B., Császár G. 2014: Correlation of the Middle- and Late Triassic formations between Slovenian Southern Alps and Transdanubian Range (Hungary)
 - Csaszar G and Gawlick H-J: An attempt for the correlation of the Jurassic and Cretaceous formations of the Southern Alps, Slovenian Alps, the Drauzug Zone and the South Bakony.
 - Csaszar G, Gawlick H-J and Wagreich M: Similar or identical Mesozoic lithostratigraphic units in the northern part of the Transdanubian Range and in the Eastern Alps
 - Csaszar, G., Wagreich, M., Michalik, J. 2014: The subjects and aims of the special session SSP3
 - Konrád Gy., Császár G., Michalik J. 2014: A trial correlation of some Mesozoic lithostratigraphic units of the Western Carpathians and the Pannonian Basin
- A Hidrogeológiai Albizottság tagjai közül nemzetközi tisztségeket viselnek:
Szócs Teodóra az IAH (International Association of Hydrogeologists) nemzetközi szervezet alelnöke;
Mádlné Szőnyi Judit IAH (International Association of Hydrogeologists) nemzetközi szervezet Commission on Regional Groundwater Flow bizottság vezetője;
Szanyi János az EFG (European Federation of Geologists) nemzetközi szervezet Panel of Experts on Geotermiy bizottság vezetője
Szűcs Péter az EFG Panel of Experts on Hydrogeology bizottság vezetőjei tagja.

Budapest, 2015. január 26.

Haas János s. k.
elnök

Cserny Tibor s. k.
titkár

BESZÁMOLÓ
a Geodéziai és Geoinformatikai Tudományos Bizottság
2014. évi munkájáról

1. A tudományos bizottság tisztségviselői:

Elnök: Mentés Gyula, az MTA doktora

Titkár: Földváry Lóránt, PhD

2. A tudományos bizottság létszáma: 18 fő

Akadémikus: 3 fő

Tudomány- és az MTA doktora: 4 fő

Kandidátus: 3 fő

PhD: 8 fő

3. A tudományos bizottsághoz tartozó köztestületi tagok létszáma: 53 fő

Akadémikus: 3 fő

Tudomány- és az MTA doktora: 9 fő

Kandidátus: 14 fő

PhD: 27 fő

4. A bizottság al- és munkabizottságai a tisztségviselők feltüntetésével:

- Felsőgeodézia és Geodinamika Albizottság

Elnök: Völgyesi Lajos, az MTA doktora

Titkár: Kenyeres Ambrus, PhD

- Geoinformatikai Albizottság

Elnök: Barsi Árpád, PhD

Titkár: Berényi Attila, PhD

5. A bizottság ülései (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok stb.): –

6. A bizottság albizottságainak ülései (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok, stb.): –

7. A bizottság 2014. évi legfontosabb rendezvényei rövid leírással (cím, időpont, helyszín, szakmai értékelés, visszajelzések): –

8. A bizottság által adott díjak: –

9. A bizottság tagjainak elismerései (díjak, kitüntetések) 2014-ben:

Dr. Busics György, Magyar Érdemrend Lovagkereszt polgári tagozat;

Dr. Mélykúti Gábor, Magyar Érdemrend Lovagkereszt polgári tagozat;

Dr. Závoti József, Magyar Érdemrend tisztikeresztje;

Dr. Csapó Géza, Fasching Antal Díj.

10. **A bizottság 2014. évi kiadványai:** –

11. **Egyéb** (az előző pontokhoz nem sorolható, a tudományos bizottság tagjaihoz v. köztestületi tagjaihoz kötődő kiemelkedő eredmény, esemény, javaslatok a bizottság további munkájára, javaslat a bizottsághoz tartozó köztestületi tagság képviselőjére és aktivizálására): –

Budapest, 2015. január 22.

Mentes Gyula s. k.
elnök

Földvály Lóránt s. k.
titkár

BESZÁMOLÓ
a Geofizikai Tudományos Bizottság
2014. évi munkájáról

1. A tudományos bizottság tisztségviselői:

Elnök: Horváth Ferenc, az MTA doktora

Titkár: Pethő Gábor, a műszaki tudomány kandidátusa

2. A tudományos bizottság létszáma: 23 fő

Akadémikus: 4 fő

Tudomány- és az MTA doktora: 6 fő

Kandidátus: 8 fő

PhD: 5 fő

3. A tudományos bizottsághoz tartozó köztestületi tagok létszáma: 78 fő

Akadémikus: 4 fő

Tudomány- és az MTA doktora: 9 fő

Kandidátus: 28 fő

PhD: 37 fő

4. A bizottság al- és munkabizottságai a tisztségviselők feltüntetésével: –

5. A bizottság ülései (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok stb.):

2014. április 4-i ülés, helyszíne az ELTE, Geofizikai és Űrtudományi Tanszéke

Timár Gábor "Geofizikus képzés az ELTE-n, a Geofizikai és Űrtudományi Tanszék kutatási tevékenységének ismertetése" címmel tartott beszámoló előadást. Megállapítást nyert, hogy a tankönyv és jegyzetellátottság jó. Földfizika és mágneses kutatómódszer területén Kis Károly könyvei kiemelten fontosak. Horváth Ferenc: Geofizikai története, Dombrádi Endre/Zsellér Péter szeizmikus jegyzetei a tanszéki honlapon megtalálhatók, hasonlóan a többi jegyzethez, így a TÁMOP támogatással megjelent Molnár Gábor: Geofizikai inverzió, Balázs László: Mélyfúrás geofizika, Balázs László: Kőzetfizika. Timár Gábor és Molnár Gábor: Térképi vetületek és alapfelületek is. A tanszéki terepi geofizikai műszerek közül a 120 csatornás szeizmikus mérőrendszer, VESZ, multielektródás és a mágneses műszerek a legfontosabbak.

A kutatási területek között kiemelkednek a regionális és globális geodinamikai vizsgálatok, a köpenybeli konvekció modellezése, a távérzékelés és annak alkalmazásai (pl. a geodinamikai vonatkozásúak). A hordalékszállítás mennyiségi vizsgálata Magyarországon; komplex vizsgálat az üledékforrástól a medencékig (témavezető Timár Gábor), Földköpeny-konvekció dinamikájának és felszíni megnyilvánulásainak numerikus modellezése (Lenkey László), A balatoni vetőzóna geofizikai kutatása és az eredmények geodinamikai értelmezése (Horváth Ferenc) OTKA projektekben végeznek kutatómunkát. Az Űrkutató Csoport az EU FP7 két programja közül egyikben koordinátor, a másikban résztvevő. A Csoport saját fejlesztésű eszközök fejlesztésével vesz részt a Merkúr felső légkörének kutatásában az Európai Űrügynökség (ESA) űrprogramjában.

Ezt követően korreferátumok hangzottak el:

- Turai Endre a Miskolci Egyetem Geofizikai és Térinformatikai Intézet oktatási és kutatási tevékenységében bekövetkezett változásokat foglalta össze.
- Wesztergom Viktor az MTA Csillagászati és Földtudományi Kutatóközpont Geodéziai és Geofizikai Intézetének működési tapasztalatait ismertette.
- Fancsik Tamás a Magyar Földtani és Geofizikai Intézetben folyó geofizikai munkák új feladatait vázolta.

2014. november 13-i az új GTB alakuló ülése, helyszín az MTA Nádor Irodaháza (Vörös Attila osztályelnök úr hívta össze)

Az őszi folyamán az MTA geofizikus köztestületi tagjai újválasztották a GTB tagjait. A négy akadémikus mellett az elektronikus választási eredmények alapján a GTB-nek 17 választott tagja van. Az újonnan megalakuló bizottság ismét megválasztotta Horváth Ferencet a bizottság elnökének és Pethő Gábort a bizottság titkárának.

Az alábbi határozatok születtek:

1. A Földtudományi Doktori Bizottság tagjának és póttagjának a jelenlévők Szarka László Csabát és Márton Pétert választották meg.
2. A GTB-n belül a korábbiakhoz hasonlóan nem indokolt al- és/vagy munkabizottságot létrehozni.

A bizottság lehetőségével élve javasolta, hogy Mártonné Szalay Emőkéét és Kiss Jánost kooptálja soraiba. A bizottság ezen személyi javaslatát a GTB elnökének írásbeli indoklása mellett a 2014. novemberi osztályülés elfogadta.

6. **A bizottság albizottságainak ülései** (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok, stb.): –

7. **A bizottság 2014. évi legfontosabb rendezvényei rövid leírással** (cím, időpont, helyszín, szakmai értékelés, visszajelzések):

Az MTA Geofizikai Tudományos Bizottsága, az MTA Miskolci Területi Bizottságának Geoinformatikai Munkabizottsága és a Magyar Geofizikusok Egyesületének Észak-magyarországi Csoportja Miskolcon a MAB székházban 2014. október 6-7-én Inverziós Ankétot rendezett.

A konferencián a hazai geofizikai inverziós kutatások eredményeinek bemutatására került sor 20 perces előadások keretében az akadémiai és egyetemi kutatóhelyek részéről. Az Ankét a korábbi évekhez hasonlóan sikeres volt.

8. **A bizottság által adott díjak:** –

9. **A bizottság tagjainak elismerései** (díjak, kitüntetések) **2014-ben:**

Rangos elismerést kapott Mártonné Szalay Emőke az „Environmental, Sedimentary and Structural Evolution of the Western Carpathian” konferencián. A pozsonyi Comenius Egyetem Természettudományi Karának dékánja 2014. november 5.-én Dimitry Andrusov éremmel tüntette ki Mártonné Szalay Emőkéét. Ezt a díjat olyan kiemelkedő kutatóknak adományozzák,

akik eredményei jelentősen hozzájárulnak a Nyugati-Kárpátok és a hozzá kapcsolódó gyűirt öv, szerkezet és fejlődéstörténetének megismeréséhez. Ilyen elismerésben mindeddig 13 kutató részesült. Mártonné Szalay Emőke a díjat azon tudományos eredményeiért kapta, melyek alapvetően hozzájárulnak a Nyugati-Kárpátok és a környező gyűirt övezet, a Keleti- és Déli-Alpok, a Keleti-Kárpátok és a Dinaridák mozgástörténetének megértéséhez.

10. **A bizottság 2014. évi kiadványai:** –

11. **Egyéb** (az előző pontokhoz nem sorolható, a tudományos bizottság tagjaihoz v. köztestületi tagjaihoz kötődő kiemelkedő eredmény, esemény, javaslatok a bizottság további munkájára, javaslat a bizottsághoz tartozó köztestületi tagság képviselőire és aktivizálására): –

Budapest, 2015. január 22.

Horváth Ferenc s. k.
elnök

Pethő Gábor s. k.
titkár

BESZÁMOLÓ
a Geokémiai, Ásvány- és Kőzettani Tudományos Bizottság
2014. évi munkájáról

1. A tudományos bizottság tisztségviselői:

Elnök: Demény Attila, az MTA levelező tagja (2014. november 6-ig), Harangi Szabolcs, az MTA doktora

Titkár: Raucsik Béla, PhD (2014. november 6-ig), Németh Tibor, PhD

2. A tudományos bizottság létszáma: 26 fő

Akadémikus: 6 fő

Tudomány- és az MTA doktora: 9 fő

Kandidátus: 3 fő

PhD: 8 fő

3. A tudományos bizottsághoz tartozó köztestületi tagok létszáma: 98 fő

Akadémikus: 6 fő

Tudomány- és az MTA doktora: 15 fő

Kandidátus: 19 fő

PhD: 58 fő

4. A bizottság al- és munkabizottságai a tisztségviselők feltüntetésével:

- Szerves Geokémiai Albizottság (elnök: Sajgó Csanád, titkár: Schubert Félix)
- Környezet-geokémiai Albizottság (elnök: Szendrei Géza, titkár: Gondi Ferenc)
- Nanoásványtani Albizottság (elnök: Pósfai Mihály, titkár: Kovácsné Kis Viktória)
- Archeometriai Albizottság (elnök: Szakmány György, titkár: Bajnóczi Bernadett)
- Geonómiai és Planetológiai Albizottság (elnök: Kubovics Imre, titkár: Bérczi Szaniszló)

2014. november 21-én Szegeden megalakult a GÁK Tudományos Bizottság Felsőoktatási Munkabizottsága. A tagok megválasztották az új munkabizottság tisztségviselőit. Elnök: Weiszburg Tamás, alelnökök: Bozsó Gábor és Zajzon Norbert, titkár: Kis Annamária.

5. A bizottság ülései (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok stb.):

Budapest, MTA Nádor Irodaház, 2014. november 6. Az MTA Földtudományok Osztálya

Geokémiai, Ásvány- és Kőzettani Tudományos Bizottságának alakuló ülése. A megválasztott új elnök Harangi Szabolcs, titkár Németh Tibor.

6. A bizottság albizottságainak ülései (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok, stb.):

Szerves Geokémiai Albizottság:

Budapest, MTA Kutatóház, 2014. május 21. Az ülésen 3 előadás hangzott el a magyarországi biogén szénhidrogén-rendszerekről, az alföldi kőzetekből és rétegvizekből nyert információk alapján a biogén metán felhalmozódásokról, valamint Chris Clayton modelljéről.

Algyő, 2014. november 14. NosztalGEO 2014: A szerves geokémia aktuális kérdései című az MFT Alföldi Területi Szervezettel közös szervezésű rendezvényen 70. születésnapját ünneplő Hetényi Magdolna akadémikus asszony, a Szegedi Tudományegyetem Ásványtani, Geokémiai és Kőzettani Tanszékének professzora előtt tisztelegtek 7 előadással. Az előadónap a Magyarországon 2014-ben folyó szerves geokémiai kutatásokba adott betekintést.

Környezet-geokémiai Albizottság:

Budapest, MTA Kutatóház, 2014. november 11. „Térképek, adatbázisok környezet-geokémiai felhasználhatósága” ankéton 5 előadás volt (egy elmaradt a hatból) 30 főt meghaladó résztvevő előtt. Az ankéton előadás hangzott el Európa és Magyarország geokémiai térképeiről, a síkvidéki térképezés adatbázisának környezetgeokémia lehetőségeiről, a LUCAS feltalaj adatbázisról és főbb környezetgeokémiai vonatkozásairól, a soproni borvidékről származó szőlő-, bor és talajminták összetett kémiai vizsgálatáról és a NÉBIH élelmiszerekre vonatkozó kémiai szennyezők monitoring tervéről. Az előadások végeztével az Albizottság összeült és az elnöki beszámoló után tisztújítást tartott. Az Albizottság 23 teljes jogú tagjainak számát 2 fővel bővítette. A határozatképes ülésen az Albizottság elnökének Gondi Ferencet, titkárának Sipos Pétert választották meg.

Nanoásványtani Albizottság:

Téli Ásványtudományi Iskola, Tihany, 2014. január 17-18.

A téli iskolán 26 előadás hangzott el, összesen 79 résztvevő előtt. Az idei rendezvény címe – Ásványtan: földtudomány, anyagtudomány, egyéb..? – utalt az ásványtan tudományának útkeresésére, valamint a határterületeken folyó kutatásokra próbálta felhívni a figyelmet.

Az egy-egy téma részletes áttekintését nyújtó, meghívott előadások között a felső-köpeny eredetű kőzetekben előforduló szulfidzárványokról, ezek nyomelem- és izotópgeokémiai vizsgálatáról, jelentőségükről, a cseppkövekben lévő fluidumzárványok sokrétű vizsgálati lehetőségeiről, a légköri ülepedő porok mágneses, ásványtani és geokémiai vizsgálatának módszertani újításairól volt szó. Több módszertani jellegű előadás is szolgálta a szakmai továbbképzés céljait. Bőséges ízelítőt kaptunk a legújabb hazai ásványtani kutatási eredményekből, melyek között nyersanyagkutatással, környezetgeokémiával és nanotechnológiával kapcsolatos témák szerepeltek.

4th Central European Mineralogical Conference, Skalsky Dvur, Csehország, 2014. április 22-25.

Az Albizottság elnöke a konferencia tudományos bizottságának tagja volt, a konferencián a 7 magyar résztvevőből 4 az albizottság tagja.

Archeometriai Albizottság:

Budapest, MTA Kutatóház, 2014. november 27. „*Mikroszkóptól a reaktorig: az utóbbi évek fejlődése a régészeti fémleletek analitikájában*” című előadóülés a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából. A résztvevők száma: 66 fő. A rendezvényen 13 előadás hangzott el. Az előadóülés után az Albizottság tisztújítást tartott; a résztvevő tagok (13 fő) egyhangúan megszavazták elnöknek Szakmány Györgyöt, titkárnak Bajnóczi Bernadettet.

Geonómiai és Planetológiai Albizottság:

Budapest, ELTE, Kőzetan-Geokémiai Tanszék tárgyalója, 2014. július 1 és szeptember 25. Az Albizottság a két ülésen megtárgyalta a tervezett talaj-nyomelem konferencia és a planetológiai-meteoritikai előadóülés szervezésével kapcsolatos teendőket.

Budapest, MTA Kutatóház, 2014. november 28. „Újabb eredmények a Naprendszer kutatásában: Nap, bolygók, meteoritok” című előadóiülés a Magyar Tudomány Ünnepe alkalmából. A rendezvényen 10 előadás hangzott el. Az előadóiülés után az Albizottság tisztújítást tartott; a résztvevő tagok egyhangúan megszavazták elnöknek Kubovics Imrét, titkárnak Bérczi Szaniszlót.

7. **A bizottság 2014. évi legfontosabb rendezvényei rövid leírással** (cím, időpont, helyszín, szakmai értékelés, visszajelzések): –

8. **A bizottság által adott díjak:** –

9. **A bizottság tagjainak elismerései** (díjak, kitüntetések) **2014-ben:**

2014. március 15-én Áder János, Magyarország köztársasági elnökének megbízásából Balog Zoltán Magyar Érdemrend Tisztikeresztjét adta át a Nanoásványtani Albizottság tagja, Gelencsér András, az MTA doktora, a Pannon Egyetem Mérnöki Kar dékánhelyettese, egyetemi tanár részére.

10. **A bizottság 2014. évi kiadványai:**

Archeometriai Albizottság: A 2013-ben tartott „Múlt-jelen-jövendő – Archeometria az oktatásban fiatal kutatók és egyetemi hallgatók munkájának tükrében” c. előadóiülés előadásai cikk formájában az Archeometriai Műhely c. elektronikus folyóirat 2014/1 számában (www.ace.hu/am) jelentek meg.

11. **Egyéb** (az előző pontokhoz nem sorolható, a tudományos bizottság tagjaihoz v. köztestületi tagjaihoz kötődő kiemelkedő eredmény, esemény, javaslatok a bizottság további munkájára, javaslat a bizottsághoz tartozó köztestületi tagság képviselőjére és aktivizálására):

Farkas Anna, az Archeometriai Albizottság tagja sikeresen megvédte: „A vatyai bronzkori kultúra kőeszközeinek archeometriai vizsgálata” című PhD doktori értekezését (Debreceni Egyetem Földtudományok Doktori Iskola, 2014. május 29., témavezető: Kozák Miklós).

A Nanoásványtani Albizottság vezetője meghívott plenáris előadásokat tartott nanoásvány témában:

- Pósfai, M., Tompa, É., Nyirő-Kósa, I., Kovács, A., Dunin-Borkowski, R.E., Tóth, B., Vonderviszt, F., Uebe, R., Schüller, D. (2014) Biomineralization by magnetotactic bacteria and the biomimetic synthesis of magnetic nanoparticles. 92nd Annual Meeting of the Deutsche Mineralogische Gesellschaft, 21-24 September, Jena.
- Pósfai, M. (2014) Magnetic minerals in bacteria and the biomimetic synthesis of magnetic nanoparticles. 5th International Students Geological Conference, Budapest, April 24-27.

Budapest, 2015. január 23.

Harangi Szabolcs s. k.
elnök

Németh Tibor s. k.
titkár

BESZÁMOLÓ
a Meteorológiai Tudományos Bizottság
2014. évi munkájáról

1. A tudományos bizottság tisztségviselői:

Elnök: Dr. Haszpra László, MTA doktora, Országos Meteorológiai Szolgálat
Titkár: Dr. Weidinger Tamás, kandidátus, ELTE Meteorológiai Tanszék

2. A tudományos bizottság létszáma: 23 fő

Akadémikus: 5 fő
Tudomány- és az MTA doktora: 8 fő
Kandidátus: 6 fő
PhD: 4 fő

3. A tudományos bizottsághoz tartozó köztestületi tagok létszáma: 87 fő

Akadémikus: 5 fő
Tudomány- és az MTA doktora: 16 fő
Kandidátus: 23 fő
PhD: 43 fő

4. A bizottság al- és munkabizottságai a tisztségviselők feltüntetésével:

Az MTA MTB Albizottságai (A 2011–2014. évi ciklus szerint):

- Agrometeorológiai Albizottság
Elnök: Dr. Anda Angéla, MTA doktora, Pannon Egyetem, Georgikon Kar.
Titkár: Dr. Szalai Sándor, kandidátus, Szent István Egyetem, Környezettudományi Intézet.
- Éghajlati Albizottság
Elnök: Dr. Bartholy Judit, MTA doktora, ELTE Meteorológiai Tanszék.
Titkár: Dr. Lakatos Mónika, PhD, Országos Meteorológiai Szolgálat.
- Légkördinamikai és Szinoptikus Meteorológiai Albizottság
Elnök: Dr. Weidinger Tamás, kandidátus, ELTE Meteorológiai Tanszék.
Titkár: Dr. Szintai Balázs, PhD, Országos Meteorológiai Szolgálat.
- Légkörfizikai és Levegőkémiai Albizottság
Elnök: Dr. Geresdi István, MTA doktora, Pécsi Tudományegyetem, Környezettudományi Intézet.
Titkár: Dr. Ács Ferenc, kandidátus, ELTE Meteorológiai Tanszék.
- Légköri Erőforrás Albizottság
Elnök: Dr. Tar Károly, kandidátus, Nyíregyházi Főiskola.
Titkár: Dr. Wantuchné Dr. Dobi Ildikó, PhD, Országos Meteorológiai Szolgálat

5. A bizottság ülései (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok stb.):

Dátum: 2014. február 4. (kedd) 10:00.

Helyszín: Országos Meteorológiai Szolgálat tanácsterme, Budapest II., Kitaibel Pál utca 1.

Napirend:

1. Az AROME modell fizikai parametrizációinak hangolása téli hidegpárnás helyzetekben (előadó: Szintai Balázs)
2. Beszámoló a 2013. évi Meteorológiai Tudományos Napokról és az MTA MTB 2013-as tevékenységéről (Weidinger Tamás)
3. Javaslat a 2014. évi Meteorológiai Tudományos Napok programjára (Bartholy Judit és Lakatos Mónika, MTA MTB Éghajlati Albizottság)
4. Egyebek

2014. március 31. és április 4 között „összehívásra került egy virtuális MTA MTB ülés”.

A virtuális MTA MTB ülés egyetlen napirendi pontja az alábbi állásfoglalásról való szavazás volt: MTA MTB 2014/1. Állásfoglalás:

A Magyar Tudományos Akadémia Meteorológiai Tudományos Bizottságának állásfoglalása a meteorológiai mérőhelyek környezetének védelméről (MTA MTB 2014/1)

Fontos társadalmi érdek a környezeti feltételek, így a légköri folyamatok alakulásának megfigyelése, hosszú távú követése, a változások – többek között az éghajlatváltozás mértékének, a levegőminőség változásának – számszerű mérése. Az élet- és vagyonvédelem érdekében is lényeges egy-egy térségben a környezet állapotában végbemenő veszélyes változások észlelése, előrejelzése. Mindez csak akkor teljesíthető, ha az ott működő meteorológiai állomások közvetlen környezete nem módosul úgy, hogy az a mérések, megfigyelések feltételeire, azok minőségére hatással van. Ennek megértésére, biztosítására egyrészt felhívjuk az érintett és megfelelő hatáskörrel rendelkező önkormányzatok figyelmét, másrészt rendkívül fontosnak tartjuk különösen a kiemelt, hosszú adatsorral rendelkező, valamint az élet- és vagyonvédelem szempontjából meghatározó jelentőségű tevékenységet végző meteorológiai állomások épített és természeti környezete magas szintű jogszabályi védelmének megerősítését.

Dátum: 2014. szeptember 1. (hétfő) 14:00.

Helyszín: Országos Meteorológiai Szolgálat tanácsterme, Budapest II., Kitaibel Pál utca 1.

Napirend:

1. Út a meteorológiától az ökológiai modellezésig (előadó: Hidy Dóra, meteorológus, SZIE)
2. Beszámoló a 2014. évi Meteorológiai Tudományos Napok előkészületeiről (Bartholy Judit és Lakatos Mónika)
3. Az MTA MTB tevékenysége a 2012-2014 akadémiai ciklusban (Haszpra László, Weidinger Tamás)
4. Egyebek

Dátum: 2014. november 6. (csütörtök) 10:00.

MTA MTB alakuló ülése

Helyszín: MTA Nádor irodaház, 29. terem, 1051 Budapest, Nádor u. 7

Az ülés összehívója: MTA Földtudományok Osztálya, Vörös Attila osztályelnök

Napirendi pontok:

1. Tisztújítás – a Bizottság elnökének és titkárának a megválasztása. (Előterjesztő: Vörös Attila osztályelnök)
2. A Földtudományi Doktori Bizottság tagjainak a megválasztása (Előterjesztő: Bartholy Judit, az MTA MTB megválasztott elnöke)

3. Az MTA MTB al- és Munkabizottságainak megújítása megválasztása (Előterjesztő: Bartholy Judit, az MTA MTB elnöke)
4. Javaslatétel az MTA Meteorológiai Tudományos Bizottságba kooptálandó személyekről (Előterjesztő: Bartholy Judit, az MTA MTB elnöke)
5. Egyebek

Határozatok:

1/2014. (XI. 06. határozat)

Az MTA Meteorológiai Tudományos Bizottsága nyílt szavazással, egyhangúlag elfogadta az előzetesen kiküldött napirendet, valamint a szavazatszámlláló bizottság tagjainak a személyét.

2/2014. (XI. 06. határozat)

Az MTA Meteorológiai Tudományos Bizottsága Bartholy Judit tagot titkos szavazással 94,4%-os támogatottsággal megválasztotta a tudományos bizottság elnökének.

3/2014. (XI. 06. határozat)

Az MTA Meteorológiai Tudományos Bizottsága Lakatos Mónika tagot titkos szavazással egyhangúlag megválasztotta a tudományos bizottság titkárának.

4/2014. (XI. 06. határozat)

Az MTA Meteorológiai Tudományos Bizottsága titkos szavazással Gelencsér András (83,3%) és Geresdi István (94,4%) tagot megválasztotta a Földtudományi Doktori Bizottság tagjává.

5/2014. (XI. 06. határozat)

Az MTA Meteorológiai Tudományos Bizottsága nyílt szavazással úgy határozott, hogy az albizottságokat változatlan formában kívánja a továbbiakban is működtetni, illetve az Agrometeorológiai Albizottság nevét „Agro- és Hidrometeorológiai Albizottságra kívánja bővíteni.

A 2014-2017-es akadémiai ciklusban az MTA MTB albizottságai:

Agro- és Hidrometeorológiai Albizottság,

Éghajlati Albizottság,

Légkördinamikai és Szinoptikus Meteorológiai Albizottság,

Légkörfizikai és Levegőkémiai Albizottság,

Légköri Erőforrás Albizottság.

6/2014. (XI. 06. határozat)

Az MTA Meteorológiai Tudományos Bizottsága nyílt szavazással Horváth László köztestületi tagot egyhangúlag, súlyos tudományterületi aránytalanság miatt kooptálásra javasolja a Bizottság tagjai közé.

2014. december 11. és 17 között „összehívásra került egy virtuális MTA MTB ülés”. A virtuális MTA MTB ülés egyetlen napirendi pontja: szavazás a Földtudományok Osztálya és a Műszaki Tudományok Osztálya által közösen, a Kémiai, Biológiai, Orvosi és az Agrártudományok Osztályának bevonásával a következő akadémiai ciklusban működtetni kívánt Hidrológiai Osztályközi Állandó Bizottságba delegált személyről. A szavazáson a 22 szavazati joggal rendelkező tagból 19 fő vett részt (86%). Szalai Sándor személyét támogatta 19 fő (100%); ellenszavazat és érvénytelen szavazat nem volt.

7/2014. (XII. 17. határozat)

A Magyar Tudományos Akadémia Meteorológiai Tudományos Bizottsága a Hidrológiai Osztályközi Állandó Bizottságba Szalai Sándor tagot delegálja.

6. A bizottság albizottságainak ülései (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok, stb.):

Az MTA MTB részletes albizottsági beszámolóit a 2014-ben végzett munkáról a 2. függelék tartalmazza. Az Albizottsági munka rövid összefoglalását alább közöljük

MTA MTB Agrometeorológiai Albizottság

Dátum: 2014. augusztus 28–29.

A Magyar Meteorológiai Társaság XXXV. Vándorgyűlése, Keszthely.

<http://www.mettars.hu/rendezvenyek/vandorgyulesek/keszhely/>

A Vándorgyűlés egyik szervezője az Agrometeorológiai Albizottság volt. A mintegy 70 fő részvételével lezajlott 2 napos rendezvényen 3 szekcióban 25 előadás hangzott el. A résztvevők között a meteorológus társadalom minden rétege képviseltette magát, egészen a főhatóság képviselőivel bezáróan. Az ülés keretében kirándulást is szerveztek a Kis-Balatonra, ahol az idegenvezetést a vízügyi kollégák végezték. A visszajelzések alapján a vándorgyűlés eredményes volt, a résztvevők jól érezték magukat. Az elhangzott előadások megjelentetésére a Légkör c. folyóiratban lesz lehetőség.

Dátum: 2014. november 13. (csütörtök) 13:00.

Helyszín: Országos Meteorológiai Szolgálat Díszterme, Budapest II., Kitaibel Pál utca 1.

Előadások:

Surányi Dezső: A parkok kulturális értékei

Ongjerth Richárd: Parkok szerepe a várostervezésben

Eplényi Anna Vivien: Közparkok térélményeinek környezetpszichológiai-szemponitú tervezése

Gulyás Ágnes: Zöldterületek hatása a városklímára

Penksza Károly, Saláta Dénes: Városi parkok növénytársulásai

Pottyondy Ákos, Hortobágyi Cirill, Penksza Károly: 12 éves oázis a Kisalföld ölelésében -

A Pannonhalmi Apátsági Arborétum

Marosán Angelika: A gödöllői Királyi Kastély park fenntartásának sajátosságai

Zsigó György: Parkok növényvédelme

Kuti László - Andó Anita: Városi geológia: parkok szerepe

MTA MTB Éghajlati Albizottság

Dátum: 2014. április 8. (kedd) 14 óra

Helyszín: ELTE TTK Északi Tömb 0.81, Ortway terem, Budapest, Pázmány Péter sétány 1/A.

Dr. Tom Beer (Centre for Australian Weather and Climate Research (CAWCR)): Climate Variability and Change: An Australian Perspective (Közös szervezésben a Légkördinamikai és Szinoptikus Meteorológiai Albizottsággal)

Az Éghajlati Albizottság szervezte az MTB kiemelt rendezvényét: 40. Meteorológiai Tudományos Napok (2014. november 20–21), meghívó és program: <http://mtb.met.hu/rendezvenyek/>

MTA MTB Légkördinamikai és Szinoptikus Meteorológiai Albizottság

Dátum: 2014. április 8. (kedd) 14 óra

Helyszín: ELTE TTK Északi Tömb 0.81, Ortway terem, Budapest, Pázmány Péter sétány 1/A.

Dr. Tom Beer (Centre for Australian Weather and Climate Research (CAWCR)): Climate Variability and Change: An Australian Perspective (Közös szervezésben az Éghajlati Albizottsággal)

Dátum: 2014. május 20. (kedd), 10 óra 30 perc

Helyszín: Országos Meteorológiai Szolgálat Díszterme, Budapest II., Kitaibel Pál utca 1.

Tóth Zoltán (Forecast Applications Branch, Global Systems Division, Earth System Research Laboratory National Oceanic and Atmospheric Administration): Multi-scale Data assimilation and nowcasting with the Local Analysis and Prediction System (LAPS)

Dátum: 2014. november 6. 9 óra 30 perc

Helyszín: Országos Meteorológiai Szolgálat Díszterme, Budapest II., Kitaibel Pál utca 1.

Kenyeres Ambrus és Rózsa Szabolcs „A hazai aktív GNSS hálózat és meteorológiai szerepe” címmel, valamint Mile Máté „Az AROME modell és a GNSS ZTD adatasszimiláció az OMSZ-nál”

MTA MTB Légekőrfizikai és Levegőkémiai Albizottság

Dátum: 2014. május 15., Budapest, MTA

Advances in carbonaceous atmospheric aerosol research” című szakmai előadássorozat, előadói Salma Imre, Gelencsér András, Willy Maenhaut és Magda Claeys.

Dátum: 2014. december 3. 10 óra 30 perc

Helyszín: Pécs, MTA (PAB) Székház, Jurisics Miklós u. 44.

„A jégeső elhárítás helyzete Magyarországon: a jelen és a jövő” című konferencia

Dr. Geresdi István: A jégesőelhárítás elméleti háttere

Počakal, Damir: Jégesőelhárítás Horvátországban, módszerek, eredmények

Huszár István: A jégesőelhárítás jövője Magyarországon

MTA MTB Légekőri Erőforrás Albizottság

Dátum: 2014. május 9–12 között: debreceni III. Környezet és Energia Konferencia (<http://geo.science.unideb.hu/taj/page/energiakonf2014.html>).

Dátum: 2014. május 29.: „Nap és szélenergia oktatás és kutatás” címmel az OMSZ-ban megrendezett szakmai nap. A rendezvény összegzését a 3. függelék tartalmazza.

7. A bizottság 2014. évi legfontosabb rendezvényei rövid leírással (cím, időpont, helyszín, szakmai értékelés, visszajelzések):

2014-ben az MTA MTB kiemelt rendezvénye a Meteorológiai Tudományos Napok volt, 2014. november 20–21., MTA Nagyterem, a rendezvény témája: „Klímaváltozás és következményei: a globális folyamatoktól a lokális hatásokig”, 21 előadás, 13 poszter (1. függelék). Az első nap a 240 fős nagyterem hozzávetőlegesen 80%-ban megtelt, ami 180–200 fős hallgatóságot jelent, de a második napon is 150 fő körül volt a résztvevők száma. Nagy számban voltak fiatal kutatók és egyetemisták a hallgatóság között. Számos érdeklődőt vonzott az esemény a klímaváltozás hatásait vizsgáló kutatók köréből is. Folytattuk az előző Tudományos Napokon indított poszter szekció hagyományát. A poszter előadásokat sokan tanulmányozták a szünetekben. A rendezvény sikeresnek bizonyult.

Szervező: Éghajlati Albizottság. A program elérhető az MTA MTB oldalán: <http://mtb.met.hu/rendezvenyek/>

A Meteorológiai Tudományos Napok rendezvénye mellett az Agrometeorológiai Albizottság által szervezett „A parkok kulturális értékei” című előadói ülés (Országos Meteorológiai Szolgálat Díszterme, 2014. november 13) is része volt az MTA X. Osztály Magyar Tudomány Ünnepe rendezvénysorozatnak

Társ-szervező: Agrometeorológiai Albizottság. A program elérhető az MTA MTB oldalán: <http://mtb.met.hu/rendezvenyek/>

8. A bizottság által adott díjak: –

9. A bizottság tagjainak elismerései (díjak, kitüntetések) 2014-ben:

- Bartholy Judit (Hegyfokya Kabos Emlékérem – Magyar Meteorológiai Társaság),
- Gelencsér András (Magyar Érdemrend Tisztikeresztje, 2014),
- Gelencsér András (Szakirodalmi nívódíj – Magyar Meteorológiai Társaság),
- Horváth Ákos (Magyar Arany Érdemkereszt, 2014),
- Haszpra László (Magyar Érdemrend Tisztikeresztje, 2014).

10. A bizottság 2014. évi kiadványai:

- Geresdi I. (guest editor), 2013: Atmospheric Physics and chemistry in modern meteorology. Időjárás Vol. 117, No. 4, 359–450. (met.hu/omsz/kiadvanyok/idojaras/index.php?id=357)
- Szabó V. és Fazekas I. (Szerkesztők), 2014: Környezettudatos Energiatermelés és Felhasználás. III. Környezet és Energia Konferencia Debrecen, 2014. május 9–10., MTA DAB. (A konferencia szervezésében részt vett az MTA MTB Légköri Erőforrás Albizottsága.)
- Nap és szélenergia kutatás és oktatás című konferencia (2014. május 29.) előadásait és posztereit tartalmazó CD. (Az OMSZ és az MMT támogatásával készítette az MTA MTB Légköri Erőforrás Albizottsága.)

A Meteorológiai Tudományos Napok programja, előadások összefoglalói és az előadások megtalálhatók az MTB honlapján (<http://mtb.met.hu/>).

- 11. Egyéb** (az előző pontokhoz nem sorolható, a tudományos bizottság tagjaihoz v. köztestületi tagjaihoz kötődő kiemelkedő eredmény, esemény, javaslatok a bizottság további munkájára, javaslat a bizottsághoz tartozó köztestületi tagság képviselőjére és aktivizálására):

Budapest, 2015. január 20.

Haszpra László
elnök (2011–2014)

Weidinger Tamás
titkár (2011–2014)

Bartholy Judit
elnök (2014–)

Lakatos Mónika
titkár (2014–)

MEGHÍVÓ

A Magyar Tudományos Akadémia
Földtudományok Osztálya
Meteorológiai Tudományos Bizottsága

meghívja Önt a

40. METEOROLÓGIAI TUDOMÁNYOS NAPOK

üléseire.

A tudományos napok témája:

**KLÍMAVÁLTOZÁS ÉS KÖVETKEZMÉNYEI: A GLOBÁLIS FOLYAMATOKTÓL
A LOKÁLIS HATÁSOKIG**

Az ülések időpontja: 2014. november 20-21.

Az ülések helye:

MTA Székház, Nagyterem

Budapest V., Széchenyi István tér 9. II. emelet

AZ ÜLÉSEK PROGRAMJA

2014. november 20., csütörtök 9.30 – 13.00

Levezető elnök: Major György

Nemzetközi kitekintés, IPCC, hazai tendenciák

9.30. – 9.40: Megnyitó – Szakminisztériumok

9.40 – 10.15: IPCC titkárság által delegált előadó (IPCC AR5)

10.15 – 10.45: Bartholy Judit és Pongrácz Rita: IPCC AR5 – tények és jövőkép

10.45 – 11.15 Szünet

11.15 – 11.50: Szentimrey Tamás, Lakatos Mónika, Bihari Zita:

Reprezentatív adatbázisok előállítása klimatológiai vizsgálatokhoz, detektált hazai változások, kitekintéssel a Kárpát-régióra

11.50 – 12.25: Szépszó Gabriella, Krüzselyi Ilona, Szabó Péter,
Zsebeházi Gabriella: Az Országos Meteorológiai Szolgálat klímamodellezői
tevékenysége

12.25 – 13.00: Pongrácz Rita, Bartholy Judit, Pieczka Ildikó: Regionális modellfuttatások és
eredmények elemzése az ELTE Meteorológiai Tanszékén

Ebédpszünet: 13.00-14.00

Levezető elnök: Bozó László 14.00 – 17.00

Klímapolitika, klímaszolgáltatások, hatások, alkalmazkodás

14.00 – 14.20: Faragó Tibor: Globális éghajlatváltozás és nemzetközi együttműködés

14.20 – 14.40: Pálvölgyi Tamás, Csete Mária, Czira Tamás, Kajner Péter, Selmeczi Pál: A megújított
Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia: a megelőzés és az alkalmazkodás hazai lehetőségei

14.40 – 15.00: Bihari Zita, Kovács Tamás, Lakatos Mónika, Szentimrey Tamás: Éghajlati
információkkal a társadalom szolgálatában

15.00 – 15.20: Szépszó Gabriella, Krüzselyi Ilona, Szabó Péter, Zsebeházi Gabriella: A jövőbeli
éghajlati projekciók bizonytalanságai és kommunikációjuk

15.20 – 15.40 Szünet

15.40 – 16.00: Anda Angéla: A klímaváltozás hatása a mezőgazdaságra

16.00 – 16.20: Szabó János Adolf, Réti Gábor, Bartholy Judit, Pongrácz Rita:
A klímaváltozás árvízi lefolyásra gyakorolt hatásának integrált modellalapú elemzése a Felső-
Tisza vízgyűjtőjére

16.20 – 16.40: Jolánkai Márton, Tarnawa Ákos, Horváth Csaba: A klímaváltozás hatása a
gabonanövények minőségére, ételmiszer biztonságra

16.40 – 17.00: Mika János, Wantuchné Dobi Ildikó, Nagy Zoltán, Pajtókné Tari Ilona: A megújuló
energiapotenciál Eger térségében a klímaváltozás tükrében)

2014. november 21. péntek 9.30 – 13.00

Levezető elnök: Haszpra László

Hatások, alkalmazkodás

9.30 – 9.50: Borovics Attila és Mátyás Csaba: A klímaváltozás hatása az erdőkre

9.50 – 10.10: Zsebeházi Gabriella, Krüzselyi Ilona, Szépszó Gabriella: Klímamodell-eredményeken alapuló dinamikus városklimatológiai hatásvizsgálatok

10.10 – 10.30: Páldy Anna és Bobvos János: A klímaváltozás egészségi hatásai – az adaptáció fő célkitűzései

10.30 – 10.50: Unger János, Gál Tamás, Gulyás Ágnes: Az éghajlatváltozás hatása a városi klímára és humán komfortra

10.50 – 11.10: Bartholy Judit, Pongrácz Rita, Dezső Zsuzsanna: Elemzések a Budapesti önkormányzatok városrehabilitációs, várostervezési programjaihoz

11.10 – 11.30 Szünet

11.30 – 11.50: Hufnágel Levente és Homoródi Réka: A klímaváltozás ökológiai hatásai

11.50 – 12.10: Székely Miklós és Horváth Anikó: Klímaváltozás és katasztrófakockázat-értékelés- a SEE-RISK projekt tapasztalatai

12.10 – 12.30: Rózsás Árpád: A klímaváltozás hatása az építési szabványokra

12.30 – 12.50: Péliné Németh Csilla, Bartholy Judit, Pongrácz Rita, Radics Kornélia: Klímaváltozás megjelenése a szélmezőben

12.50 – 13.00 Zárszó

Poszter-bemutatók

- Bíróné Kircsi Andrea, Bottyán Zsolt: Szélprofil tulajdonságainak vizsgálata SODAR mérések alapján
- Haszpra László, Barcza Zoltán, Hidy Dóra, Major István, Molnár Mihály, Taligás Tímea: Komplex üvegházgáz-megfigyelési és –kutató program a magyarországi magas tornyos WMO GAW mérőállomáson
- Imre Kornélia, Hoffer András, Tóth Ádám, Turóczy Beatrix, Molnár Ágnes, Kiss Gyula, Gelencsér András: A PM10 forrásai és tulajdonságai hóhullámos időszakokban Magyarországon
- Kis Anna, Pongrácz Rita, Bartholy Judit: Csapadékszelsőségek várható alakulása a Kárpát-medence térségében
- Kiss Márton, Cseh Viktória, Tanács Eszter: A természetszerű erdők szerepe a klímaváltozás elleni küzdelemben
- Lakatos Mónika, Bihari Zita, Szentimrey Tamás: Hőmérsékleti és csapadék extrémumok vizsgálata a Kárpát-régió harmonizált adatbázisán
- Mika János, Göböl Dorottya: Zonalitás és kontinentalitás az éghajlat változékonyságában és változásaiban globális éghajlati modellek alapján
- Nagy Zoltán, Balogh János, Fóti Szilvia, Hidy Dóra, Koncz Péter, Papp Marianna, Pintér Krisztina: A klímaváltozás és a mezőgazdasági tevékenység hatása gyepekre: mérési- és modelleredmények
- Németh Ákos, Kovács Attila, Kántor Noémi: A turisztikai klímapotenciál vizsgálata különböző klímaindexek alapján az éghajlatváltozás tükrében
- Németh Alexandra, Hatvani Gábor István, Horoszné Gulyás Margit., Kern Zoltán: Proxy records of annual/decadal temperature- and hydroclimate variability from the Carpathian-Balkan Region for the past two millennia, a literature review.
- Szalai Sándor: Az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodás a Kárpát Egyezmény keretében
- Sebe Krisztina, Csillag Gábor, Ruzsiczay-Rüdiger Zsófia, Fodor László, Thamóné Bozsó Edit: Széliránystabilitás a Kárpát-medencében az elmúlt 1,5 millió év geomorfológiai, üledékföldtani és geokronológiai adatai alapján
- Takács Dominika, Ács Ferenc, Breuer Hajnalka: Az Alpok és a Pannon-Alföld térségének éghajlata Feddema alapján

2. függelék: Az MTA MTB albizottsági beszámoló a 2014-ben végzett munkáról

Az MTA MTB Agrometeorológiai Albizottság

Elnök: Dr. Anda Angéla, MTA doktora, Pannon Egyetem, Georgikon Kar.

Titkár, Dr. Szalai Sándor, kandidátus, Szent István Egyetem, Környezettudományi Intézet.

2014-ben az Albizottság a XXV. Magyar Meteorológiai Vándorgyűlés szervezésében vett részt, Keszthely helyszínnel. A mintegy 70 fő részvételével lezajlott 2 napos ülésen 25 előadás hangzott el, melyet 3 szekcióba sűrítettünk. A résztvevők között a meteorológus társadalom minden rétege képviseltette magát, egészen a főhatóság képviselőivel bezáróan. Az ülés keretében kirándultunk is a Kis-Balatonra, ahol az idegenvezetést a vízügyi kollégák végezték. A visszajelzések alapján a vándorgyűlés eredményes volt, a résztvevők jól érezték magukat.

Az elhangzott előadások megjelentetésére a Légkör c. folyóiratban van lehetőség.

A 'Városi parkok múltja és jövője' A 2014-es év című előadó ülés novemberben került megrendezésre, hasonlóan a szokásos parlagfű évzáró rendezvényhez.

Jövőbeli terveink

Megcélzott szakemberek szempontjából

Szeretnénk az előadó ülések hallgatóságát bővíteni, az előadások interdiszciplinaritását kihasználva. További cél a fiatalabb érdeklődők felkutatása és aktiválása a rendezvényekben.

Tematika szerint

Szeretnénk időről-időre visszatérő tematikájú előadásokat szervezni, például a parlagfüves események éves összefoglalói. A kisebb érdeklődésre igényt tartó témák szélesebb sávjából kívánunk a jövőben meríteni, és 2013-es TAMOP rendezvényhez kapcsolódóan, az agrometeorológiához köthető projekteket szeretnénk többek között egy-egy rendezvény keretében megismertetni.

Az MTA MTB Éghajlati Albizottság

Elnök: Dr. Bartholy Judit, MTA doktora, ELTE Meteorológiai Tanszék.

Titkár: Dr. Lakatos Mónika, PhD, Országos Meteorológiai Szolgálat

Az MTA Meteorológiai Tudományos Bizottság tevékenységéhez kapcsolódóan az Éghajlati Albizottság feladata az éghajlati témák tudományos képviselése. Az Albizottság létszáma 47, ami az alakuló ülés óta 1 fővel bővült.

2014-ben egy előadói ülés társszervezője volt az albizottság. Climate Variability and Change: An Australian Perspective címmel tartott előadást Dr. Tom Beer a Centre for Australian Weather and Climate Research (CAWCR) képviselőjében Az ELTE-n.

A 40. Meteorológiai Tudományos Napok (2014. november 20–21) szervezése az Éghajlati Albizottság feladata volt 2014-ben. Javaslatot nyújtottunk be a programra vonatkozóan, amit az MTA MTB elfogadott. A témakör 2010 után ismét az éghajlatváltozás: „Klímaváltozás és következményei: a globális folyamatoktól a lokális hatásokig”.

Az MTA MTB Légekördinamikai és Szinoptikus Meteorológiai Albizottság

Elnök: Dr. Weidinger Tamás, kandidátus, ELTE Meteorológiai Tanszék.

Titkár: Dr. Szintai Balázs, PhD, Országos Meteorológiai Szolgálat.

2014-ben az Albizottság előadó üléseken, kisebb létszámú munkaértekezleteken, valamint e-mailen tartotta a kapcsolatot a tagtársakkal.

- 2014. április 8-án az ELTE Meteorológiai Tanszékén Tom Beer tartott előadást „Climate Variability and Change: An Australian Perspective” címmel (Közös szervezés az Éghajlati Albizottsággal).
- 2014. május 20-án Tóth Zoltán, a NOAA munkatársa tartott előadást az OMSZ épületében „Multi-scale Data assimilation and nowcasting with the Local Analysis and Prediction System (LAPS)” címmel.
- 2014. november 6-ára előadó ülést szervezünk az OMSZ épületében, melyen Kenyeres Ambrus és Rózsa Szabolcs „A hazai aktív GNSS hálózat és meteorológiai szerepe” címmel, valamint Mile Máté „Az AROME modell és a GNSS ZTD adatasszimiláció az OMSZ-nál” címmel tartanak majd előadást.

Az MTA MTB Légekörfizikai és Levegőkémiai Albizottság

Elnök: Dr. Geresdi István, MTA doktora, Pécsi Tudományegyetem, Környezettudományi Intézet.

Titkár: Dr. Ács Ferenc, kandidátus, ELTE Meteorológiai Tanszék.

A Munkabizottság közreműködött és részt vett egy nemzetközi szakmai előadássorozaton és szervezett egy kisebb hazai konferenciát. A „Advances in carbonaceous atmospheric aerosol research” című szakmai előadássorozat előadói Salma Imre, Gelencsér András, Willy Maenhaut és Magda Claeys voltak; az előadó ülést 2014. május 15.-én Budapesten az MTA épületében tartottuk meg.

A színvonalas rendezvény szervezésében és lebonyolításában az MTA Környezeti Kémiai Munkabizottsága, valamint az MKE Magyar Aeroszol Társasága is közreműködött.

„A jégeső elhárítás helyzete Magyarországon: a jelen és a jövő” című, hazai konferenciát Pécsen tartottuk 2014 december 3-án.

Az MTA MTB Légeköri Erőforrás Albizottság

Elnök: Dr. Tar Károly, kandidátus, Nyíregyházi Főiskola.

Titkár: Dr. Wantuchné Dr. Dobi Ildikó, PhD, Országos Meteorológiai Szolgálat.

Az albizottság két konferencia szervezésében vett részt 2014-ben:

- 2014. május 9–12 között a debreceni III. Környezet és Energia Konferencia (<http://geo.science.unideb.hu/taj/page/energiakonf2014.html>),
- 2014. május 29-én pedig „Nap és szélenergia oktatás és kutatás” címmel az OMSZ-ban megrendezett szakmai nap előkészítésében és kivitelezésében. A rendezvény összegzését a 2. függelék tartalmazza.

Az év folyamán a LEA több társszervezettel működött együtt a Magyar Szélenergia Társaság, Debreceni Akadémiai Bizottság, Magyar Napenergia, továbbá az MMT több szakosztályával, köztük a Nap és Szélenergia Szakosztályával. A tagság létszáma lényegében nem változott.

3. függelék

A „**Nap és szélenergia kutatás és oktatás**” címmel 2014. május 29-én egynapos konferencia került megrendezésre az OMSZ földszinti dísztermében. A 2001-es Meteorológiai tudományos napok óta nem került megrendezésre a témában konferencia. Az érdeklődésre való tekintettel kicsit zsúfolt lett a program 9 és 18 óra között összesen 22, húszperces előadás hangzott el, 9 posztert került bemutatásra, amit 59-en hallgattak meg. Az előadások betekintést nyújtottak a különböző felsőoktatási intézményekben folyó oktatási tematikákba, az aktuális kutatási eredményekbe. Több szekcióban is szerepelt az ELTE, a BME gépész és villamosmérnöki Kara, az Óbudai és a Pannon Egyetem, továbbá hallottunk a gödöllői Szent István Egyetemen, a Debreceni, a Nyugat-magyarországi Egyetemen, valamint a nyíregyházi és egri főiskolákon zajló munkákról. A Magyar Napenergia Társaság három érdekes előadással gazdagította a programot. A díjmentes részvételt és a konferenciára előzetesen beküldött cikkeket, illetve előadásokat tartalmazó CD kiadvány elkészítését az MMT és az OMSZ támogatása tette lehetővé. A rendezvény szervezői az MMT három szakosztálya (Nap és szélenergia -, Légekördinamika - és Éghajlati Szakosztályok) valamint a MTA/MTB Légeköri Erőforrás Albizottságának vezetői voltak. Az előadások az MMT honlapján elérhetők.

A rendezvény programja:

Nap- és szélenergia kutatás és oktatás

2014.május 29. OMSZ Díszterem

Megnyitó: Radics Kornélia (Országos Meteorológiai Szolgálat, Magyar Meteorológiai Társaság)

Szekcióelnök: Bozó László (Országos Meteorológiai Szolgálat, MTA Földtudományok Osztály)

- 9:00-9:20 **Dobi Ildikó** (Országos Meteorológiai Szolgálat)
Meteorológiai információk szerepe a szél és napenergia hasznosításában
- 9:20-9:40 **Csima Gabriella** (Országos Meteorológiai Szolgálat)
A COST ES1002 akció munkája
- 9:40-10:00 **Ütőné Visi Judit**, Kaknics-Kiss Barbara, Kovács Enikő
(Eszterházy Károly Főiskola)
Megújuló energiaforrások a hazai felsőoktatásban, európai kitekintéssel
- 10:00-10:20 **Hartmann Bálint** (Budapesti Műszaki Egyetem)
Megújuló energiaforrásokkal kapcsolatos hallgatói és oktatói kutatások a BME Villamos Energetika Tanszékének Villamos Művek és Környezet Csoportjában

Szélenergia-1

Szekcióelnök: Dobi Ildikó (Országos Meteorológiai Szolgálat)

- 10:40-11:00 **Tar Károly** (Nyíregyházi Főiskola)
A szélenergia kutatása a Debreceni Egyetem Meteorológiai Tanszékén (1980–2014)
- 11:00-11:20 **Radics Kornélia**¹, Bartholy Judit², Péliné Németh Csilla³ (¹Országos Meteorológiai Szolgálat, ²ELTE Meteorológiai Tanszék, ³MH Geoinformációs Szolgálat)
Hazánk szélklímája, a szélenergia hasznosítása
- 11:20-11:40 **Tóth Péter**¹, Bíróné Kircsi Andrea² (¹Széchenyi István Egyetem, ²Debreceni Egyetem)
A szélenergia hasznosítás legújabb eredményei
- 11:40-12:00 **Kádár Péter** (Óbudai Egyetem)
Szélenergia mérések az Óbudai Egyetemen
- 12:00-12:20 **Brajnovits Brigitta** (Országos Meteorológiai Szolgálat)
Előrejelzett szélesség alapján számított teljesítménybecslés statisztikai korrekciójának

- lehetőségei
- 12:20-12:40 **Weidinger Tamás**, Gyöngyösi András Zénó, Wendl Bernadett, Molnár Csilla (Eötvös Loránd Tudományegyetem)
Szélenergia termelési becslések és előrejelzések az ETA és a WRF modell alkalmazásával
- 12:40-13:00 **Gööz Lajos** (Nyíregyházi Főiskola):
A nap- és szélenergia integrálásának kérdései Európában

13:30-14:00 Poszter szekció

Szekcióelnök: Szépszó Gabriella (Országos Meteorológiai Szolgálat)

- **Patkós Csaba, Mika János** (Eszterházy Károly Főiskola)
- Nap- és szélenergia oktatása és népszerűsítése Egerben
- **Pieczka Ildikó¹**, Bartholy Judit¹, Breuer Hajnalka¹, Pongrácz Rita¹, Radics Kornélia² (¹Eötvös Loránd Tudományegyetem, ²Országos Meteorológiai Szolgálat):
Új jegyzet az ELTE-n: Megújuló energiaforrások
- **Vass Attila** (Óbudai Egyetem) Napenergia Kutatások az Óbudai Egyetemen
- **Pátkainé Rusznyák Renáta¹**, **Dobi Ildikó²**, **Kerényi Judit²**, **Barcza Zoltán¹** (¹Eötvös Loránd Tudományegyetem, ²Országos Meteorológiai Szolgálat)
EUMETSAT CM-SAF Meteosat és NOAA adatokból származtatott globálsugárzás adatainak összehasonlító vizsgálata felszíni adatok felhasználásával
- **Molnár Csilla**, Weidinger Tamás (Eötvös Loránd Tudományegyetem)
Sugárzásmérleg komponensek modellezése
- **Menyhárt László¹**, Anda Angéla¹, Nagy Zoltán² (¹Pannon Egyetem Georgikon Kar, ²Országos Meteorológiai Szolgálat)
Piranométer szintezési hibájának hatása a mért globálsugárzás értékekre
- **Horváth Miklós**, Csoknyai Tamás, Szánthó Zoltán (Budapesti Műszaki Egyetem)
A meteorológiai mérések szerepe az épületgépészetben
- **Mucsy Endre** (egyéni vállalkozó)
Szélkerék pneumatikus erőátvitelű szélgéphez
- **Hágen András** (Újvárosi Általános Iskola)
A házi kisebb szélkerekek és mini turbinák energiatermelése, valamint hasznosításuk a jövőben
- **Oravecz Ágnes** (Budapesti Műszaki Egyetem)
Családi ház esővízzel történő vízellátásának vizsgálata

Napenergia

Szekcióelnök: Tar Károly (Nyíregyházi Főiskola)

- 14:00-14:20 **Mika János¹**, Csabai E.¹, Molnár Zs.², Nagy Z.², Pajtókné Tari I.¹, Rázsi A.^{1,2}, Tóth-Tarjányi Zs.², Dobi I.² (¹Eszterházy Károly Főiskola, ²Országos Meteorológiai Szolgálat)
Nap- és szélenergia potenciál becslés Eger térségében
- 14:20-14:40 **Farkas István** (Szent István Egyetem)
Termikus napenergia hasznosítás nemzetközi helyzetkép
- 14:40-15:00 **Pálfy Miklós** (Solart-System)
A fotovillamos napenergia hasznosítás helyzete

- 15:00-15:20 **Véghely Tamás** (Gaiasolar kft.)
A napelem technológia fejlődésének áttekintése 1954–2014 (2%-tól az 1145-ig, és az önszerveződő napelemekig)
- 15:20-15:40 **Tóth Zoltán**, Morvai Krisztián, Nagy Zoltán, Szintai Balázs (Országos Meteorológiai Szolgálat) Az AROME modell globálsugárzás előrejelzésének verifikációja

Szélenergia–2

Szekcióelnök: Mika János (Eszterházy Károly Főiskola)

- 16:20-16:40 **Puskás János**, Tar Károly, Szepesi János (Nyugat-magyarországi Egyetem)
A napi átlagos szélességek statisztikai elemzése Nyugat-Magyarországon
- 16:40 -17:00 **Péliné Németh Csilla**¹, Bartholy Judit², Pongrácz Rita²
(¹MH Geoinformációs Szolgálat, ²Eötvös Loránd Tudományegyetem)
Széladatok homogenizálása és korrekciója
- 17:00 -17:20 **Illy Tamás**¹, **Szépszó Gabriella**² (¹Eötvös Loránd Tudományegyetem, ²Országos Meteorológiai Szolgálat) Szélenergia becslések regionális éghajlati modellek alapján
- 17:20 -17:40 **Csikós Nándor**, **Szilassi Péter**
Szélérőmű-park kialakítására alkalmas terület kiválasztása
- 17:40-18:00 **Lázár István** (Debreceni Egyetem)
Székelyföldi meteorológiai állomások szélesség eloszlásainak vizsgálata
- 18:00 **Tar Károly** (Nyíregyházi Főiskola): Konferencia Zárás

BESZÁMOLÓ
a Paleontológiai Tudományos Bizottság
2014. évi munkájáról

1. A tudományos bizottság tisztségviselői:

Elnök: Hably Lilla, az MTA doktora

Titkár: Erdei Boglárka, PhD

2. A tudományos bizottság létszáma: 20 fő

Akadémikus: 3 fő

Tudomány- és az MTA doktora: 6 fő

Kandidátus: 3 fő

PhD: 8 fő

3. A tudományos bizottsághoz tartozó köztestületi tagok létszáma: 44 fő

Akadémikus: 3 fő

Tudomány- és az MTA doktora: 12 fő

Kandidátus: 8 fő

PhD: 21 fő

4. A bizottság al- és munkabizottságai a tisztségviselők feltüntetésével: –

5. A bizottság ülései (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok stb.):

2014. november 7., MTA Nádor u. 7.

Napirend: Tisztújítás

A Földtudományi Doktori Bizottság tagjainak megválasztása

Javaslattétel a Bizottságba kooptálandó személyekről

Határozatok:

1/2014. (XI.07. határozat)

A Paleontológiai Tudományos Bizottság nyílt szavazással, egyhangúlag elfogadta az előzetesen kiküldött napirendet, valamint a szavazatszámlláló bizottság tagjainak személyét.

2/2014. (XI.07. határozat)

A Paleontológiai Tudományos Bizottság Hably Lilla tagot titkos szavazással, 76,9%-os támogatottság mellett megválasztotta a tudományos bizottság elnökének

3/2014. (XI.07. határozat)

A Paleontológiai Tudományos Bizottság Erdei Boglárka tagot titkos szavazással, 92,3%-os támogatottsággal megválasztotta a tudományos bizottság

4/2014. (XI.07. határozat)

A Paleontológiai Tudományos Bizottság titkos szavazással Magyar Imre tagot 76,9%-os, Pálffy József tagot 84,6%-os támogatottsággal megválasztotta

5/2014. (XI.07. határozat)

A Paleontológiai Tudományos Bizottság nyílt szavazással úgy határozott, hogy a továbbiakban sem kíván al- és munkabizottságokat működtetni.

6/2014. (XI.07. határozat)

A Paleontológiai Tudományos Bizottság nyílt szavazással Fűkőb Levente köztestületi tagot 92,3%-os támogatás mellett, súlyos tudományterületi aránytalanság miatt kooptálásra javasolja a bizottság tagjai közé.

6. **A bizottság albizottságainak ülései** (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok, stb.): –
7. **A bizottság 2014. évi legfontosabb rendezvényei rövid leírással** (cím, időpont, helyszín, szakmai értékelés, visszajelzések):
 - 17. Magyar Őslénytani Vándorgyűlés, 2014. május 29-31., Győr, 29 előadással, 15 poszterbemutatóval, 57 résztvevővel; egy napos terepbejárás 4 helyszínen szakmai bemutatásával
 - Nemzetközi szimpózium szervezés: Mesozoic plants of the Northern Hemisphere; 2014. augusztus 26-31. Padova, Olaszország, 13 előadással, 10 poszterbemutatóval.
 - An INTIMATE Example Research and Training School Project (31 May - 5th June 2014, Baile Tusnad, Romania). Tusnádfürdőn megrendezésre került az első közép-kelet európai kvarter paleoökológiai nyári iskola.
 - Késő negyedkori kvantitatív környezeti és klímarekonstrukciók a Déli-Kárpátokban (prolong projekt) Előadóiülés, 2014. január 6. MTA ATOMKI, előadóterem, Debrecen, 2014. január 6.

8. **A bizottság által adott díjak:**

A bizottság nem rendelkezik díjakkal, azonban javaslatot tettünk az Osztály felé az Akadémiai Aranyéremre Géczy Barnabás akadémikus személyére, valamint az Eötvös József koszorúra Báldiné Beke Máriát javasoltuk.

9. **A bizottság tagjainak elismerései** (díjak, kitüntetések) **2014-ben:**

Kordos László a Magyar Érdemrend Lovagkeresztje kitüntetését kapott.

Kecskeméti Tibor a város természettudományi muzeológiája érdekében kifejtett tevékenységéért Geofil díjat kapott Miskolcon.

Hír János Csohány díjat kapott Pásztó Városi Önkormányzatától.

10. **A bizottság 2014. évi kiadványai:**

A bizottság tagjai által jegyzett tudományos munkák:

BARBACKA M. & BÓKA K. 2014: Ovule-containing cupules belonging to the Early Jurassic pteridosperm, *Komlopteris nordenskiöldii* (Nathorst) Barbacka. – *Review of Palaeobotany and Palynology*, 210: 102–112. (IF: 2,029)

BARBACKA M., PACYNA G., FELDMAN OLSZEWSKA A., ZIAJA J. & BODOR E. 2014: Triassic-Jurassic flora of Poland; floristical support of climatic changes. – *Acta Geologica Polonica*, 64 (3): 281–308. (IF: 0,804)

THUY, B., KIEL, S., DULAI, A., DALE, A.S., KROH, A., LORD, A.R., NUMBERGER-THUY, L.D., STÖHR, S. & WISSHAK, M. (2014): First glimpse into Lower Jurassic deep-sea biodiversity: in-situ diversification and resilience. – *Proceedings of the Royal Society B* 281: 1786. (IF 2013: 5.292)

UTESCHER T., BRUCH A. A., ERDEI B., FRANÇOIS L., IVANOV D., JACQUES F. M. B., KERN AK, LIU Y.-S., MOSBRUGGER V. & SPICER R. A. 2014: The Coexistence Approach–

theoretical background and practical considerations of using plant fossils for climate quantification. – *Palaeogeography, Palaeoclimatology, Palaeoecology* 410: 58–73. (IF:2,752)

- PRIETO J., ANGELONE CH., CASANOVAS-VILAR I., GROSS M., HÍR J., VAN DEN HOEK, OSTENDE L., MAUL L. & VASILYAN D. (2014): The small mammals from Gratkorn: an overview. – *Palaeobiodiversity and Palaeoenvironments*, 94: 135–162. DOI 10.1007/s 12549-013-0147-3., Frankfurt a. Main.
- KROLOPP E.: A magyarországi pleisztocén Mollusca-fauna taxonómiai, faunisztikai, rétegrani és paleoökológiai értékelése (Taxonomic, Faunistic, Stratigraphic and Paleocological Evaluation of the Hungarian Pleistocene Mollusc Fauna), Edited version of the academic (HAS) doctoral thesis, Edited by L. Fűkőh - Malakológiai Tájékoztató, 31: 1–73. (2014), Gyöngyös
- FŐZY, I., SZENTE, I. 2014: Fossils of the Carpathian Region. – Indiana University Press, Bloomington, pp. 508.
- REBOULET, S. SZIVES, O., AGUIRRE-URRETA, B., BARRAGÁN, R., COMPANY, M., IDAKIEVA, V., IVANOV, M., KAKABADZE, M., MORENO-BEDMAR, J., SANDOVAL, J., BARABOSHKIN, E., ÇAĞLAR, M., FŐZY, I. GONZÁLEZ-ARREOLA, C., KENJO, S., LUKENEDER, A., RAISOSSADAT, S.N, RAWSON, P.F., TAVERA, J.M. : Report on the 5th International Meeting of the IUGS Lower Cretaceous Ammonite Working Group, the Kilian Group (Ankara, Turkey, 31st August 2013). – *Cretaceous Research* 50:126–127.
- KÁZMÉR, M., KERN, Z., FANG, Keyan, ZHOU, Yunchao (2014): Tree ring pattern of roots exhumed by soil erosion. – *Hantkeniana* 9, 131–165.
- MOSES, C., ROBINSON, D., KÁZMÉR, M., RENDEL, W. (2014): Towards an improved understanding of erosion rates and tidal notch development on limestone coasts in the Tropics: ten years of micro-erosion meter measurements, Phang Nga Bay, Thailand. – *Earth Surface Processes and Landforms* DOI 10.1007/978-3-642-36197-5_30-1 <http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1002/esp.3683/pdf>
- PAZONYI, P. 2014. Archaeological sites of the Süttő Travertine Complex (Hungary) with stratigraphical and paleoecological implications from their faunas. *Quaternary International* 326–327: 184–190. [doi: 10.1016/j.quaint.2013.05.019](https://doi.org/10.1016/j.quaint.2013.05.019)
- PAZONYI, P., KORDOS, L., MAGYARI, E., MARINOVA, E., FŰKÖH, L., VENCZEL, M. 2014. Pleistocene vertebrate faunas of the Süttő Travertine Complex. *Quaternary International* 319: 50–63. [DOI: 10.1016/j.quaint.2013.02.031](https://doi.org/10.1016/j.quaint.2013.02.031) (IF: 1.962)
- STRICZKY, L., PAZONYI, P. 2014. Taxonomic study of the dormice (Gliridae, Mammalia) fauna from the late Early Pleistocene Somssich Hill 2 locality (Villány Mountains, South Hungary) and its palaeoecological implications. *Fragmenta Palaeontologica Hungarica* 31: 49–78. [DOI: 10.17111/FragmPalHung.2014.31.49](https://doi.org/10.17111/FragmPalHung.2014.31.49)

- II. **Egyéb** (az előző pontokhoz nem sorolható, a tudományos bizottság tagjaihoz v. köztestületi tagjaihoz kötődő kiemelkedő eredmény, esemény, javaslatok a bizottság további munkájára, javaslat a bizottsághoz tartozó köztestületi tagság képviselőjére és aktivizálására):

Fűkőh Leventét, bizottságunk tagját beválasztották az MTA Miskolci Területi Bizottságába.

Hír Jánost a Miskolci Akadémiai Bizottság Nógrád Megyei alelnökének választották.

Bizottságunk egyik tagja Ósi Attila, MTA doktora fokozatot szerzett 100%-os támogatottsággal.

Erdei Boglára, bizottságunk titkára 1 éves amerikai ösztöndíjat nyert (Hungarian-American Enterprise Scholarship Fund, Montgomery Botanical Center), amely egyik feléve 2014-ben teljesült.

Magyari Enikő 2014. szeptemberétől az ELTE TTK Bolyai Szakkollégiumában tutor, biológus szaktanár.

Budapest, 2015. január 22.

Hably Lilla s. k.
elnök

Erdei Boglárka s. k.
titkár

BESZÁMOLÓ
a Társadalom-földrajzi Tudományos Bizottság
2014. évi munkájáról

1. A tudományos bizottság tisztségviselői:

Elnök: Kovács Zoltán, az MTA doktora (2014. november 3-ig), Dövényi Zoltán, az MTA doktora

Titkár: Nagy Gábor, a földrajztudomány kandidátusa (2014. november 3-ig), Kozma Gábor, PhD

2. A tudományos bizottság létszáma: 26 fő

Akadémikus: 3 fő

Tudomány- és az MTA doktora: 8 fő

Kandidátus: 5 fő

PhD: 10 fő

3. A tudományos bizottsághoz tartozó köztestületi tagok létszáma: 155 fő

Akadémikus: 3 fő

Tudomány- és az MTA doktora: 16 fő

Kandidátus: 27 fő

PhD: 109 fő

4. A bizottság al- és munkabizottságai a tisztségviselők feltüntetésével:

- Oktatási Albizottság: elnök: Horváth Gergely, titkár: Pajtókné Tari Ilona
- Politikai földrajzi Albizottság: elnök: Pap Norbert, titkár: Gulyás László
- Településföldrajzi Albizottság: elnök: Csapó Tamás, titkár: Bajmócy Péter
- Turizmusföldrajzi Albizottság: elnök: Aubert Antal, titkár: Michalkó Gábor, alelnök: Dávid Lóránt
- Történeti Földrajzi Albizottság (új): elnök: Kókai Sándor, titkár: Csüllög Gábor.

5. A bizottság ülései (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok stb.):

- 2014. február 20-án 13 órától a Társadalom-földrajzi Fórum címet viselő tudományos vitaülésre került sor Budapesten az MTA Budaörsi úti Kutatóházában. A Fórumon a társadalomföldrajz helyzetét és jövőbeli fejlődését érintő aktuális kérdések kerültek megtárgyalásra. Résztvevők száma: kb. 70 fő. A 6 plenáris előadást élénk vita követte. A Fórum keretében megtartott Bizottsági ülésen a 14 jelenlévő tag Keserű Imre, Mátyás Szabolcs és Pristyák Erika köztestületi tagfelvételi kérelmét 100%-ban támogatta.
- 2014. szeptember 4-én a VII. Magyar Földrajzi Konferencia (Lillafüred) keretében bizottsági ülésre került sor. Ennek során aktuális tudománypolitikai és stratégiai kérdések megtárgyalása volt napirenden. Sor került az ülésen Gyuris Ferenc köztestületi tagfelvételi kérelmének elbírálására. A jelenlévő tagok a tagfelvételi kérelmet 100%-ban támogatták.
- 2014. november 3-án Budapesten került sor az újjáavasztott Társadalom-földrajzi Tudományos Bizottság alakuló ülésére. Az ülésen a 2015-2017-es ciklusra a Bizottság elnökévé: Dr. Dövényi Zoltánt, az MTA Doktorát, egyetemi tanárt, (PTE), titkárává: Dr. Kozma Gábort, tanszékvezető egyetemi docent, PhD (DE) választották meg egyhangú

szavazással. A Bizottság tárgyalta az albizottságok kérdéséről, döntött a következő ülés helyszínéről és témáiról.

- 2014. december 2-án került sor Szegeden az újjáalakult Bizottság első rendes ülésére. Ennek keretében napirenden volt: Az albizottságok beszámolója az elmúlt három évben végzett munkáról, és az elkövetkező három évben tervezett tevékenységük bemutatása. Ismét áttekintettük a folyóiratok elfogadási rendjét az MTMT-ben. Döntés született új albizottság alakulásáról, amely Történeti Földrajzi Albizottság néven kezdi meg működését, melynek elnökévé Kókai Sándor tanszékvezető főiskolai tanárt (NYE), titkárává: Csüllög Gábor egyetemi adjunktust (ELTE) – javasolta az előterjesztő (Frisnyák Sándor DSc, bizottsági tag), melyet a Bizottság egyhangúlag támogatott. Békési László felvételi kérelemben jelezte, hogy a bizottsághoz tartozó köztestületi tag szeretne lenni. Az ülésen a kérelmét a jelenlévő tagok egy tartózkodás mellett elfogadták. Az ülés után a tagok részt vettek az SZTE Gazdaság- és Társadalomföldrajz Tanszék megalapításának 50. évfordulója alkalmából szervezett ünnepségen, majd a délután folyamán meghallgatták az SZTE Földtudományi Doktori Iskola társadalomföldrajzzal foglalkozó PhD hallgatóinak az előadásait.

6. A bizottság albizottságainak ülései (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok, stb.):

Oktatásföldrajzi Albizottság:

A HUNGEO 2014, Magyar Földtudományi Szakemberek XII. Találkozóját (mottója: „Magyar felfedezők és kutatók a természeti erőforrások hasznosításáért”) 2014. augusztus 20-24. között rendezték Debrecenben. A rendezvény szervezőbizottságában több köztestületi tagunk is részt vett, míg az Oktatás, módszertan szekció szervezését Horváth Gergely elnök vállalta magára.

Politikai Földrajzi Albizottság:

IX. Magyar Politikai Földrajzi Konferencia, amely 2014. október 3-4. között a PTE TTK Földrajzi Intézetében került megrendezésre. A konferencia kiemelt témakörei: Elméleti kérdések; Reformáció – Vallások; I. Világháború; Rendszerváltozások. A két napos rendezvény során 12 szekcióban 75 előadás hangzott el, több mint 100 fő résztvevő előtt.

Településföldrajzi Albizottság:

X. Település-földrajzi Konferencia 2014. április 17-18. Bük, Művelődési Ház Kiemelt témakörök: Budapest és agglomerációja; Centrum-periféria folyamatok a településhálózatban; Szuburbanizáció és migráció; Rurális terek fejlődési folyamatai; Településimázs, társadalmi jól-lét. A munka négy szekcióban folyt, összesen 30 előadással. A résztvevők száma kb. 50 fő.

Turizmusföldrajzi Albizottság:

2014. október 18-án Harkányban került sor a VII. Országos Turisztikai Konferenciára, amely eseményen 5 plenáris előadás mellett 5 szekcióban közel 60 előadó mutatta be legújabb kutatási eredményét. Az esemény házigazdája a Pécsi Tudományegyetem Földrajzi Intézete volt.

7. A bizottság 2014. évi legfontosabb rendezvényei rövid leírással (cím, időpont, helyszín, szakmai értékelés, visszajelzések):

A Bizottság szakmai-tudományos munkája – tekintettel a nagyszámú köztestületi tagra – alapvetően az Albizottságokban folyik.

A 2014-es év során a legnagyobb hazai földrajzos seregszemle szervezésében a Társadalomföldrajzi Bizottság is segítséget nyújtott a Miskolci Egyetem Földtudományi Intézetének a VII.

Magyar Földrajzi Konferencia megszervezésében, amelyre Miskolc-Lillafüreden került sor 2014. szeptember 2-4. között. A 33 szekcióban (ennek nagyjából egyharmada volt kimondottan társadalom-földrajzi témájú), közel 125 prezentációt élvezhettünk a három nap során, míg a résztvevők száma meghaladta a 200-at. A konferencia kötete az év során megjelent, köszönhetően a Szerkesztők áldozatos munkájának.

8. A bizottság által adott díjak: –

9. A bizottság tagjainak elismerései (díjak, kitüntetések) 2014-ben:

- Michalkó Gábor – „A magyar felsőoktatásért emlékplakett” kitüntetést vett át 2014. július 2-án Szabó Péter rektortól (Kodolányi János Főiskola).
- Pál Viktor – 2014. június 28-án „Pro Geographia” oklevél kitüntetésben részesült a Magyar Földrajzi Társaság 138. Közgyűlésén (Szekszárd).

10. A bizottság 2014. évi kiadványai:

- 2014-ben elkészült a Mediterrán és Balkán Fórum 2014. évi első és második száma a Politikaiföldrajzi Albizottság támogatásával.
- Az év során megjelent a Település-földrajzi Tanulmányok 2014. évi első és második száma a Település-földrajzi Albizottság támogatásával.

11. Egyéb (az előző pontokhoz nem sorolható, a tudományos bizottság tagjaihoz v. köztestületi tagjaihoz kötődő kiemelkedő eredmény, esemény, javaslatok a bizottság további munkájára, javaslat a bizottsághoz tartozó köztestületi tagság képviselőire és aktivizálására):

A Bizottság kezdeményezésére, elsősorban a köztestületi tagság bevonása érdekében, szervezett és 2014. február 20-án megrendezett Társadalom-földrajzi Fórum pozitív tapasztalatai alapján az újjáalakult bizottság 2014. december 2-i ülésén úgy határozott, hogy a rendezvényre éves gyakorisággal kerüljön sor. Az új vezetőség vállalta a 2015 tavaszára tervezett Fórum előkészítését.

A Publikon Kiadó és a Pécsi Művészetek és Irodalom Háza mutatta be a "Szülejmán szultán emlékezete Szigetváron" című kötetet. Helyszín: Pécsi Művészetek és Irodalom Háza (Pécs, Széchenyi István tér 7-8.) Időpont: 2014. március 19.

Budapest, 2015. január 29.

Kovács Zoltán s. k.
elnök

Nagy Gábor s. k.
titkár

BESZÁMOLÓ
a Természetföldrajzi Tudományos Bizottság
2014. évi munkájáról

1. A tudományos bizottság tisztségviselői:

Elnök: Veress Márton, az MTA doktora (2014. november 4-ig), Csorba Péter, az MTA doktora
Titkár: Nagyváradai László, PhD (2014. november 4-ig), Gyenizse Péter, PhD

2. A tudományos bizottság létszáma: 23 fő

Akadémikus: 2 fő

Tudomány- és az MTA doktora: 11 fő

Kandidátus: 2 fő

PhD: 8 fő

3. A tudományos bizottsághoz tartozó köztestületi tagok létszáma: 110 fő

Akadémikus: 2 fő

Tudomány- és az MTA doktora: 22 fő

Kandidátus: 13 fő

PhD: 73 fő

4. A bizottság al- és munkabizottságai a tisztségviselők feltüntetésével:

- Geoinformatikai Albizottság, elnök: Dr. Szabó Szilárd, titkár: Dr. Telbisz Tamás
- Geomorfológiai Albizottság, elnök: Dr. Kis Éva, titkár: Dr. Kiss Tímea
- Oktatási Albizottság, elnök: Dr. Horváth Gergely, titkár: Dr. Pajtókné Dr. Tari Ilona
- Tájé földrajzi Albizottság, elnök: Dr. Lóczy Dénes, titkár: Dr. Szilassi Péter

5. A bizottság ülései (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok stb.):

2014. március 25-én 13.00h - Természetföldrajzi Tudományos Bizottság ülése (MTA Nádor Irodaház, Budapest, Nádor utca 7. (237-es terem).

Napirendi pontok:

1. Beszámoló a Bizottság 2013 évi tevékenységéről (a Bizottság Elnöke)

Veress Márton elnök röviden összegezte az elmúlt évi rendezvények és kiadványokkal kapcsolatosan elvégzett feladatokat. Megköszönte az albizottságok munkáját és a határidőre beküldött jelentéseket.

2. Beszámoló az Albizottságok tevékenységéről

Az albizottsági elnökök beszámoltak az üléseikről, ill. az általuk a 2013-as évben szervezett és lebonyolított rendezvényekről, amelyek között a Tájé földrajzi Albizottság DDNP-ban lebonyolított terepnapja, a Geoinformatikai Albizottság debreceni Térinformatikai Konferencia és Szakkiállítás, az ELTE szervezésében lebonyolított Természetföldrajzos Találkozó, és a Geomorfológiai Albizottság kétnapos nagyon sikeres Csákvári Szakmai Találkozója emelhető ki.

3. A Bizottság 2014 évi munkaterve (Bizottság Elnöke)

Az idei munkatervet a bőség zavara jellemezte. Ebből adódóan a tervezett rendezvények közül a bizottság egyhangú egyetértésében néhányat a 2015 évre tervez áthelyezni. Ilyen lesz a Debreceniek által vállalt Természetföldrajzos Találkozó és az Oktatási Albizottság programjában szereplő Geosite témájú nemzetközi konferencia, valamint a Tájékológia Konferencia.

A 2014 évre tervezett konferenciák és találkozók (melynek szervezői lebonyolítói, ill. résztvevői lesznek a bizottság tagjai) a következők: Térinformatikai Konferencia és Szakkiállítás (Debrecen, május 29-31.), Hungeo (Debrecen, augusztus 21-24.), Magyar Földrajzi Konferencia (Miskolc-Lillafüred, szeptember 2-4.), Geomorfológiai Szimpózium (Budapest, október 3.).

4. Tájékoztató a tervezett Természetföldrajzi Glosszárium előkészületi munkálatairól (Előadó: Gábris Gyula, a Szerkesztő Bizottság Elnöke)

Az előterjesztő ismertette a szócikk megírás szabályait és bemutatta az erről szóló ajánló útmutatót. Ezek alapján kell elkészíteniük a szerkesztőknek a fogalomcsoportokat. A csoportokat a szerkesztők átnézik, majd ezt követően írhatják a szerzők a szócikkekhez tartozó magyarázó szöveget. A bizottság álláspontja szerint a példák jók lennének, de jelentősen növelnék a terjedelmet. Ábra és kép lehet, de csak korlátozottan ott, ahol feltétlenül szükséges és elősegíti a fogalom magyarázatát. A célközönség mindenkire kiterjedne. A megjelentetéshez szükséges lenne egy felelős kijelölése, aki elvégezné a kiadóval és a pénzügyi teendővel kapcsolatos feladatokat. A bizottság két határidőben állapodott meg, mely szerint a 2014. május 31-ig kell beküldeni a szerzőknek a szerkesztő bizottsághoz a fogalomcsoportokat és 2014. augusztus 31-ig a teljes munkát a szómagyarázatokkal.

5. a, Beszámoló a megjelent: Geomorphological Impacts of Extrem Weather című könyvről (Bemutatja a könyv szerkesztője Lóczy Dénes)

5.b, Tájékoztató a Geomorphological Landscapes of Hungary című könyv előkészületi munkálatairól (Előadó: Lóczy Dénes szerkesztő)

A bizottság gratulált Lóczy Dénesnek az elkészült ill., a készülőben levő könyv megjelenéséért végzett munkájához, mely jelentős nemcsak a hazai, de a nemzetközi geográfiában is.

6. Beszámoló az új tagok felvételéről az elektronikus szavazás eredményéről (Bizottság titkára)

A bizottság tagjai az elmúlt évi két sikertelen szavazás ellenére is fontosnak tartják és támogatják a tagfelvételi döntések ezen formáját.

7. Szavazás új tag felvételéről (Bizottság titkára)

A bizottság napirendjén szerepelt Barczy Attila tagfelvételi kérelme. A jelölt már tagja az Akadémia Köztestületének, de oktatásában és kutatásaiban történt változások miatt kérte átvételét a Természetföldrajzi Bizottsághoz. A szavazás 14 igen, 0 nem és 0 tartózkodással zárult.

6. A bizottság albizottságainak ülései (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok, stb.):

2014. május 30-án a Debreceni Egyetemen megrendezett V. Térinformatikai Konferencia és Szakkiállítás keretében az MTA Természetföldrajzi Tudományos Bizottság Geoinformatikai Albizottságának tagjai kerekasztal beszélgetést tartottak a geoinformatika aktuális problémáiról.

MTA Természetföldrajzi Tudományos Bizottság Geomorfológiai Albizottsága tagjai nagyszámban vettek részt a Lillafüreden 2014. szeptember 2-4. között megrendezett VII.

Magyar Földrajzi Konferencia három (felszínalaktani, vízföldrajzi és más társtudománybeli) szekciójának munkájában, valamint a konferencia előtti tanulmányutakon. Összesen 18 szekció-előadásban és poszter-előadásban szerepeltek az albizottság tagjai. A konferencia során az albizottság tagjai kötetlen formában beszéltek meg a szakterület aktuális problémáit.

2014. november 7. 10-16h – MTA Természetföldrajzi Tudományos Bizottság Tájföldrajz Albizottság ülése – Lakitelek-Tőserdő, Konytvirág Erdei Iskola, Kiskunsági Nemzeti Park
Az ülés napirendje két fő témakörhöz kapcsolódott: egyrészt a résztvevők áttekintést kaphattak a Kiskunsági Nemzeti Park aktuális tájvédelmi, természetvédelmi projektjeiről, melyhez kapcsolódó szakmai kérdések megvitatására is lehetőség nyílt. Az ülés másik fő témája a földrajzi ismeretek, a geográfia megjelenése a tájvédelemben témakörhöz kapcsolódott.

Szakmai program:

10.00-10.10h Lóczy Dénes (PTE): Köszöntő, a Tájföldrajzi Albizottság működésével kapcsolatos aktuális információk

10.10-10.40h Faggyas Szabolcs (KNP) Geográfusok a tájvédelmi-, természetvédelmi államigazgatásban

11.00-11.30h Dóka Richárd (KNP) A Kiskunsági Nemzeti Park Igazgatóság élőhely-rekonstrukcióinak néhány tájföldrajzi vonatkozása

11.50-12.20h Szilassi Péter (SZTE): Gondolatok a tájtervezés és a geográfia kapcsolatáról

14.00-16.00h A Tiszaalpár környéki tanösvényekhez kapcsolódó tájrendezési, élőhely-rekonstrukciós beruházások valamint az Árpád kori település rekonstrukciójának megtekintése a Balázs Réka (KNP) szakmai vezetésével

Az ülésen elhangzott, hogy szükséges lenne szélesebb körben propagálni az albizottságunk munkáját a tájföldrajzi, tájökölógiai témakörökben friss PhD fokozattal rendelkező kollégák körében. Az ülésen elfogadták az albizottság 2015 évi programját is.

7. **A bizottság 2014. évi legfontosabb rendezvényei rövid leírással (cím, időpont, helyszín, szakmai értékelés, visszajelzések):**

Az MTA Természetföldrajzi Tudományos Bizottság Geoinformatikai Albizottsága részt vett a Debreceni Egyetemen 2014. május 29-30. között megrendezett V. Térinformatikai Konferencia és Szakkiállítás megrendezésében és lebonyolításában. Ezen 2 angol nyelvű szekcióban 11 előadás, továbbá 11 magyar nyelvű szekcióban és poszter szekcióban további 64 előadás hangzott el. A rendezvényen 140 fő előadó és érdeklődő vett részt. A konferencia hazai és nemzetközi visszhangja jó volt.

Az MTA Természetföldrajzi Tudományos Bizottság Geoinformatikai Albizottsága részt vett a Debrecenben 2014. május 30-31. között lezajlott MapWindow OpenSource GIS and OSGeo Communities Találkozó megszervezésében. Ezen kb. 40 fő résztvevőt regisztráltak. A konferencia hazai és nemzetközi visszhangja jó volt.

A két fenti geoinformatikai rendezvény bár egy helyszínen és egy nap átfedéssel, de külön regisztrációval került megrendezésre!

Veress Márton főszervezésével és az MTA Természetföldrajzi Tudományos Bizottság Geomorfológiai Albizottság tagjainak részvételével 2014. május 30 - június 1. között zajlott le Szombathelyen a Karsztfejlődés Konferencia. Május 30-án és 31-én szakmai előadások zajlottak, majd június 1-én terepbejárás következett (Ausztia, Hochschwab). A konferenciának jó szakmai visszhangja volt.

Az MTA Természetföldrajzi Tudományos Bizottság Geomorfológiai Albizottsága 2014. október 3-án, az MTA Kutatóház I. emeleti tanácstermében (Budapest), 10:30-16h között rendezte meg a Geomorfológiai Szimpóziumot. A rendezvény két téma köré csoportosult: (1) A domborzat és az üledékképződés közötti kapcsolat:nagy vastagságú késő kainozoós terresztrikus üledékek kialakulása és lehetséges geokronológiai besorolása. (2) Akkumulációs és eróziós folyamatok, artéri üledékek, homokok, löszök, törmelék- és hordalékkúpok, travertínók vizsgálata.

Elhangzott előadások:

Prof. Dr. Szabó József: Ártérfejlődési és geomorfológiai problémák bodrogzugi vizsgálatok alapján

Prof. Dr. Gábris Gyula: 20 000 év vízrajzi változásai az Alföldön

Prof. Dr. Lóczy Dénes: Ártérrehabilitációs kutatások a Dráva mentén

Prof. Dr. Hevesi Attila: Megtévesztő és útmutató üledékcsapdák a Bükk vidéken

Dr. Keveiné Prof. Dr. Bárány Ilona: A karsztökológiai rendszer kutatásának aktuális kérdései

Dr. Varga Gábor – Dr. Fábrián Szabolcs: Domborzatfordulat és felszínfejlődés a Mecsek déli előterében

Dr. Szabó Szilárd: Üledékek fémtartalmának vizsgálata a Felső-Tisza, a Szamos, a Kraszna és a Túr hullámterén

Dr. Kiss Tímea – Dr. Sipos György: Eolikus felszínformálás összehasonlító vizsgálata

Dr. Kis Éva – Balogh János: Lösz- és löszszerű üledékek a Dalmát-szigeteken

A tudományos ülést követően kerekasztal beszélgetés keretében került sor az elhangzott témakörökhöz kapcsolódó észrevételek megvitatására. A rendezvénynek jó szakmai visszhangja volt.

Az MTA Természetföldrajzi Tudományos Bizottság Geoinformatikai Albizottság tagjai országszerte részt vettek a 2014. november 19-i GIS Dayhez kapcsolódó előadássorozatok, bemutatók megrendezésében (Debreceni Egyetem, ELTE, Pécsi Tudományegyetem stb.). A rendezvényeknek sikere volt mind a laikus, mind a szakmai közönség soraiban.

8. A bizottság által adott díjak: –

9. A bizottság tagjainak elismerései (díjak, kitüntetések) 2014-ben: –

10. A bizottság 2014. évi kiadványai:

Balázs Boglárka (szerk.) 2014: Az elmélet és a gyakorlat találkozása a térinformatikában V. – az V. Térinformatikai konferencia és Szakkiállítás konferenciakötete, Debreceni Egyetem Földtudományi Intézet, MTA Természetföldrajzi Tudományos Bizottság Geoinformatikai Albizottság, MTA DAB Környezettudományi Albizottság, HUNAGI, eKÖZIG Zrt., Debrecen Egyetemi Kiadó, Debrecen, 459 p.

11. Egyéb (az előző pontokhoz nem sorolható, a tudományos bizottság tagjaihoz v. köztestületi tagjaihoz kötődő kiemelkedő eredmény, esemény, javaslatok a bizottság további munkájára, javaslat a bizottsághoz tartozó köztestületi tagság képviselőre és aktivizálására): –

Budapest, 2015. január 26.

Veress Márton s. k.
elnök

Nagyvárad László s. k.
titkár

BESZÁMOLÓ
a Földtudományi Doktori Bizottság
2014. évi munkájáról

1. A bizottság tisztségviselői:

Elnök: Pálfy József, az MTA levelező tagja

Titkár: Szűcs Péter, az MTA doktora

2. A bizottság létszáma: 18 fő

Akadémikus: 6 fő

Tudomány- és az MTA doktora: 12 fő

Kandidátus: – fő

PhD: – fő

3. A bizottsághoz tartozó köztestületi tagok létszáma: – fő

Akadémikus: fő

Tudomány- és az MTA doktora: fő

Kandidátus: fő

PhD: fő

4. A bizottság al- és munkabizottságai a tisztségviselők feltüntetésével: –

5. A bizottság ülései (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok stb.):

A Földtudományi Bizottság ellátja mindazon feladatokat, amelyekkel az osztály (az MTA Doktori Szabályzata 17. § (5) bekezdésében leírtak alapján) megbízza. Ezek közül különösen

- az osztályelnök kijelölése alapján ellátja az MTA Doktori Szabályzata 17. §- (1) és (2) bekezdésében leírt feladatokat, és gyakorolja az ehhez fűződő jogokat. Így feladata a doktori eljárásban az osztály hatáskörébe tartozó előterjesztés előkészítése, előzetes megvitatása, és megküldése az osztálynak;
- a földtudományok inter- és multidiszciplináris tudományos kérdéseinek figyelemmel kísérése, ilyen tudományos rendezvények (pl. közgyűlési osztályülések, stb.) kezdeményezése és szervezése.

A Bizottság 2014-ban lebonyolított egy ülésén összesen 1 doktori ügyben foglalt állást, és hozott határozatot.

1. ülés

Időpont: 2014. március 7.

Helyszín: MTA 1051 Budapest, Nádor u. 7.

Napirend: 1. Ósi Attila ügye

2. Egyebek

Határozatok: 1. Ósi Attila doktori eljárás megindításának támogatása, 100,0%

2. A Földtudományi Doktori Bizottság kéri az MTA Doktori Tanácsát, hogy az MTA doktora tudományos cím megszerzése érdekében benyújtott kérelem on-line kitöltendő űrlapjának 19. pontjában a földtudományokon belül választható legyen mind a kilenc tudományág, amelyeket a Földtudományok Osztályán belül önálló tudományos bizottságok képviselnek

6. **A bizottság albizottságainak ülései** (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok, stb.): –
7. **A bizottság 2014. évi legfontosabb rendezvényei rövid leírással** (cím, időpont, helyszín, szakmai értékelés, visszajelzések): –
8. **A bizottság által adott díjak:** –
9. **A bizottság tagjainak elismerései** (díjak, kitüntetések) **2014-ben:** –
10. **A bizottság 2014. évi kiadványai:** –
11. **Egyéb** (az előző pontokhoz nem sorolható, a tudományos bizottság tagjaihoz v. köztestületi tagjaihoz kötődő kiemelkedő eredmény, esemény, javaslatok a bizottság további munkájára, javaslat a bizottsághoz tartozó köztestületi tagság képviselőjére és aktivizálására): –

Budapest, 2015. január 12.

Pálfy József s. k.
elnök

Szűcs Péter s. k.
titkár

BESZÁMOLÓ
a Hidrológiai Osztályközi Állandó Bizottság
2014. évi munkájáról

1. A bizottság tisztségviselői:

Elnök: Szilágyi József, az MTA doktora

Elnökhelyettes: Vágás István, a műszaki tudomány doktora

Titkár: Hajnal Géza, PhD

2. A bizottság létszáma: 26 fő

Akadémikus: 4 fő

Tudomány- és az MTA doktora: 12 fő

Kandidátus: 2 fő

PhD: 8 fő

3. A bizottsághoz tartozó köztestületi tagok létszáma: – fő

Akadémikus: fő

Tudomány- és az MTA doktora: fő

Kandidátus: fő

PhD: fő

4. A bizottság al- és munkabizottságai a tisztségviselők feltüntetésével: –

5. A bizottság ülései (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok stb.):

A 2013. évi dunai árvíz által kiváltott vízgazdálkodási kérdések és vizsgálatok a Vízgazdálkodás-tudományi Bizottsággal közösen rendezett előadóülés, időpontja 2014. május 21., helyszíne a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetem Rohringer Sándor terme, levezető elnöke: Nováky Béla. Az előadóülés programja:

- Nováky Béla: Árvízi stratégiák és a mértékadó árvízszint (MÁSZ),
- Bakonyi Péter: A 2013. évi rendkívüli dunai árvíz jellemzése
- Krámer Tamás: A új dunai MÁSZ vízhozam-alapú sztochasztikus hidrodinamikai modellezése
- Szilágyi József: Vízhozam-idősorok generálása hibrid, Markov-lánc alapú modellekkel a MÁSZ meghatározásához

Az előadói ülésen 30 fő vett részt, többen a bizottság tagjai, de számos külső érdeklődő is. Az előadásokat élénk vita követte, aminek néhány fontosabb tanulsága volt:

Újra kell elemezni a jelentős árvizeket kiváltó meteorológiai helyzeteket, növelni a hidrológiai előrejelzések időelőnyét.

A mértékadó árvízszint (MÁSZ) számítására – vízállás helyett – vízhozam alapú sztochasztikus hidrodinamikai modellezése alkalmas, ami lehetőséget ad a MÁSZ hossz-szelvény szerű korábinál megbízhatóbb kiterjesztésére.

A vízhozamidősorok generálása Markov-lánc alapú modellekkel történhet, amelyekben célszerű figyelembe venni a folyamat instacioneritását.

6. **A bizottság albizottságainak ülései** (időpont, helyszín, napirend, előadók, határozatok, stb.): –
7. **A bizottság 2014. évi legfontosabb rendezvényei rövid leírással** (cím, időpont, helyszín, szakmai értékelés, visszajelzések): –
8. **A bizottság által adott díjak:** –
9. **A bizottság tagjainak elismerései** (díjak, kitüntetések) **2014-ben:** –
10. **A bizottság 2014. évi kiadványai:** –
11. **Egyéb** (az előző pontokhoz nem sorolható, a tudományos bizottság tagjaihoz v. köztestületi tagjaihoz kötődő kiemelkedő eredmény, esemény, javaslatok a bizottság további munkájára, javaslat a bizottsághoz tartozó köztestületi tagság képviselőjére és aktivizálására): –

Budapest, 2015. január 22.

Szilágyi József s. k.
elnök

Hajnal Géza s. k.
titkár